

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
Факультет соціології і права**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан

факультету соціології і права

_____ Яна ЦИМБАЛЕНКО

« ____ » _____ 2020 р.

Публічно-правова охорона інтелектуальної власності

**РОБОЧА ПРОГРАМА
кредитного модуля**

рівень вищої освіти – *другий (магістерський)*

спеціальність – *081«Право»*

освітня програма – *ОПП магістерської підготовки*

форма навчання – денна / заочна

Ухвалено методичною комісією

факультету соціології і права

Протокол від ____ 2020 р. № ____

Голова методичної комісії

_____

(підпис)

_____

(ім'я, прізвище)

« ____ » _____ 2020 р.

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

професор кафедри публічного права,
д.ю.н., професор Володимир МИСЛИВИЙ

(підпис)

доцент кафедри публічного права,
к.ю.н. Костянтин ПОПОВ

(підпис)

Програму затверджено на засіданні кафедри публічного права

Протокол від « ___ » _____ 2020 р. № _____

В. о. завідувача кафедри

_____ Дарія МАРІЦ
(підпис)

« ___ » _____ 2020 р.

1. Опис кредитного модуля

Рівень ВО, спеціальність, освітня програма, форма навчання	Загальні показники	Характеристика кредитного модуля	
		Денна форма	Заочна форма
Рівень ВО <i>другий (магістерський)</i>	Назва дисципліни <i>«Публічно-правова охорона інтелектуальної власності»</i>	Лекції	
		<i>18 год.</i>	<i>12 год.</i>
Спеціальність <i>081 «Право»</i>	Цикл <i>професійної підготовки</i>	Семінарські	
		<i>18 год.</i>	<i>4 год.</i>
Освітня програма <i>ОПП магістерської підготовки</i>	Статус кредитного модуля <i>за вибором студентів</i>	Лабораторні роботи <i>не передбачено</i>	
		Самостійна робота	
		<i>84 год.,</i> у тому числі на виконання індивідуального завдання <i>не передбачено</i>	<i>104 год.,</i> у тому числі на виконання індивідуального завдання <i>8 год.</i>
		Індивідуальне завдання <i>не передбачено</i>	
	Семестр <i>1-й</i>	<i>ДКР</i>	
Форма навчання <i>денна / заочна</i>	Кількість кредитів (годин) <i>4 (120)</i>	Вид та форма семестрового контролю <i>залік письмовий</i>	

Кредитний модуль «Публічно-правова охорона інтелектуальної власності» є складовою навчальної дисципліни «Публічно-правова охорона інтелектуальної власності», яка є дисципліною статусу вільного вибору студентів.

Кредитний модуль «Публічно-правова охорона інтелектуальної власності» складено відповідно до освітньо-професійної програми магістерської підготовки за спеціальністю 081 «Право».

Предмет навчальної дисципліни: система знань, яку складають загальні засади публічно-правового регулювання інтелектуальної власності, кримінально-правовий та адміністративно-правовий аналіз, а також наукові основи кваліфікації злочинів і проступків, пов'язаних з порушенням прав інтелектуальної власності та потреб підвищення ефективності їх охорони.

Сучасний розвиток суспільних відносин вимагає розвію інноваційної економіки на засадах активного залучення інтелектуальної власності у процес виробництва, роль якої стрімко зростає, демонструючи перевагу інтелектуального капіталу над засобами виробництва та природними ресурсами.

Враховуючи, що у найбільш розвинутих країнах інтелектуальний продукт за оцінками Світового банку складає від 60-80% національного багатства, а запровадження у світі нових технологій складає сотні мільярдів доларів на рік, Україна має сформуванати сучасну парадигму інтеграції інтелектуального потенціалу, враховуючи як національну специфіку, так і міжнародний досвід. Разом з цим, необхідне формування державної системи правової охорони

інтелектуальної власності, створення сучасного правового поля із запровадженням дієвих механізмів реалізації правових норм у цій сфері.

Відтак фахівцям у галузі юриспруденції для захисту прав на інтелектуальні здобутки необхідні належні знання щодо норм національного законодавства та міжнародних стандартів у цій сфері для забезпечення належної правової охорони об'єктів інтелектуальної власності.

У зв'язку з цим, в умовах розвитку національного законодавства, актуалізуються потреби поглибленого вивчення та опанування здобувачами вищої освіти дисципліни, пов'язаної з науковими засадами юридичного аналізу і кваліфікації злочинів та адміністративних правопорушень у сфері охорони інтелектуальної власності нормами кримінального та адміністративного законодавства як необхідних передумов оволодіння професією юриста.

Специфіка навчальної дисципліни «Публічно-правова охорона інтелектуальної власності» як об'єкта вивчення характеризується системою поєднання методологічних та спеціальних положень, які базуються на ученнях про злочин і адміністративний проступок та їх склади, а також з'ясування сутності і змісту суспільної небезпечності, шкідливості та протиправності цих деліктів, особливостей юридичних конструкцій відповідних правових норм та їх реалізації в рамках існуючих інститутів кримінального та адміністративного права. Особлива увага приділяється формуванню у студентів здатностей і компетенцій щодо застосування норм кримінального і адміністративного законодавства стосовно злочинів і адміністративних деліктів, пов'язаних з порушенням прав інтелектуальної власності.

Опанування даною дисципліною публічно-правового циклу передбачає поглиблений розгляд теорії і практики юридичного аналізу та кваліфікації вказаних злочинів і адміністративних проступків, тлумачення закону, опанування застосування законодавства та судової практики щодо розглядуваних злочинів і правопорушень, використання положень постанов Пленуму Верховного Суду України, правових позицій та судових рішень Верховного Суду для вироблення вмінь і формування компетенцій щодо правильної кваліфікації та розмежування вказаних деліктів у сфері охорони прав інтелектуальної власності.

Засвоєння теорії та практики застосування кримінального і адміністративного законодавства і міжнародно-правових норм на базі вивчення зазначеної спеціальної дисципліни, набуття студентами спеціальних знань, вмінь і компетентностей у цій сфері, сприятиме наближенню національного правозастосування до європейських і світових правових стандартів, а отже - досягненню задекларованої в Конституції України правової держави.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Публічно-правова охорона інтелектуальної власності» є складовою дисциплін публічно-правового циклу, яка органічно пов'язана з навчальними дисциплінами «Кримінальне право» та «Адміністративне право».

Базою для вивчення навчальної дисципліни «Публічно-правова охорона інтелектуальної власності» є знання, отримані студентами після вивчення таких навчальних дисциплін, як «Теорія держави і права», «Історія держави і права України», «Конституційне право», «Кримінальне право», «Адміністративне право», «Право інтелектуальної власності». Вона є складовою юриспруденції, займає самостійне місце в системі навчальних дисциплін та знаходиться у тісному

зв'язку з іншими дисциплінами публічно-правового циклу.

Навчальна дисципліна «Публічно-правова охорона інтелектуальної власності» як складова циклу вільного вибору студентів перебуває у тісному зв'язку з іншими дисциплінами цього циклу, а саме: «Практика укладення договорів у сфері інтелектуальної власності», «Управління правами на об'єкти інтелектуальної власності» та іншими.

Засвоєння матеріалу дисципліни та надбання студентами відповідних знань, вмінь і навичок є необхідною передумовою якісного здійснення ними в майбутньому функцій судді, прокурора, слідчого, адвоката, юрисконсульта, нотаріуса та інших правничих професій на належному професійному рівні.

При вивченні дисципліни студенти повинні опрацювати лекційний матеріал, самостійно досліджувати основну і додаткову літературу, використовувати судову практику, емпіричні та статистичні матеріали, виступати з доповідями, брати участь у дискусії на семінарських і практичних заняттях.

Поточний і підсумковий контроль здійснюється шляхом: опитування на семінарських заняттях; написання студентами модульних контрольних робіт; приймання заборгованості з пропущених занять; проведення підсумкового комплексного контролю при складанні студентами заліку.

Методика оцінювання рівня засвоєння матеріалу навчальної дисципліни передбачає використання рейтингової системи оцінювання.

2. Мета та завдання кредитного модуля

2.1. Метою кредитного модуля є формування у студентів здатностей:

- правильного уявлення про поняття, зміст та особливості правової охорони та наукових основ кваліфікації злочинів та адміністративних правопорушень у сфері інтелектуальної власності;
- оволодіння науково-обґрунтованими знаннями щодо застосування норм кримінального та адміністративного законодавства, опанування практичними навичками юридичного аналізу злочинів та адміністративних правопорушень у сфері прав інтелектуальної власності як підґрунтя дотримання законності, захисту прав і свобод людини, інтересів суспільства та держави;
- продуктивного застосування теоретичних і прикладних положень кримінального та адміністративного права щодо кваліфікації злочинів і адміністративних правопорушень у сфері охорони прав інтелектуальної власності під час здійснення професійних функцій.

2.2. Основні завдання кредитного модуля

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти після засвоєння навчальної дисципліни набудуть таких компетентностей:

- отримають знання щодо розв'язання теоретичних і прикладних завдань у навчальному процесі та майбутній професійній правничій діяльності на основі вивчення міжнародно-правових актів, національного законодавства, правових доктрин, принципів для їх вирішення з урахуванням позицій комплексності та невизначеності умов;
- оволодіють системою знань та здобудуть уміння та навички пошуку, оброблення, аналізу і тлумачення міжнародно-правових актів,

національного галузевого та міжгалузевого законодавства, підзаконних нормативних актів, кримінально-правових та адміністративно-правових норм, що забезпечують правове регулювання та охорону прав у сфері інтелектуальної власності;

– будуть здатними застосовувати теоретичні положення основ наукової кваліфікації адміністративних та кримінальних правопорушень у сфері інтелектуальної власності, надавати точну і обґрунтовану оцінку вчиненим діям, пов'язаним з порушенням авторського права, суміжних прав, прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок й іншими, передбаченими законодавством правами на об'єкти прав інтелектуальної власності, та здійснювати їх кваліфікацію під час реалізації професійних функцій з дотриманням законності та захисту основоположних прав і свобод людини, інтересів суспільства та держави;

– зможуть аналізувати проблемні питання, здобудуть уміння з дослідницької діяльності щодо узагальнення та їх аналізу в судовій практиці із застосування адміністративного та кримінального законодавства, будуть спроможними формувати та обґрунтовувати на основі системного та критичного аналізу власні правові позиції для їх реалізації у сфері професійної діяльності, розробляти пропозиції щодо вдосконалення національного законодавства та його застосування для підвищення ефективності протидії правопорушенням у сфері інтелектуальної власності в Україні.

3. Структура кредитного модуля

Назви розділів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		лекції	семінарські	СРС		лекції	семінарські	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9
ЗМ 1								
Тема 1.1. Інтелектуальна власність як об'єкт публічно-правової охорони	13	2	2	9	14	-	-	14
Тема 1.2. Поняття публічно-правової охорони інтелектуальної власності та її види у сучасному вимірі	14	2	2	10	14	1	-	13
Тема 1.3. Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності	13	2	2	9	12	1		11
Модульна контрольна робота за розділом 1			(1)					
Разом за розділом 1	40	6	6	28	40	2	0	38
ЗМ 2								
Тема 2.1. Об'єкт злочинів проти прав інтелектуальної власності та кримінально-правова охорона авторського права і суміжних прав	14	2	2	10	14	2	-	12
Тема 2.2. Незаконне використання винаходу, корисної моделі, промислового зразка, топографії інтегральної мікросхеми, сорту рослин, раціоналізаторської пропозиції, привласнення авторства на них або інше умисне порушення права на ці об'єкти	13	2	2	9	12	2	2	8
Тема 2.3. Інші злочини проти прав інтелектуальної власності	13	2	2	9	14	2	-	12
Модульна контрольна робота за розділом 2			(1)					
Разом за розділом 2	40	6	6	28	40	6	2	32
ЗМ 3								
Тема 3.1. Адміністративно-правова охорона об'єктів інтелектуальної власності	14	2	2	10	14	-	-	14
Тема 3.2. Адміністративно-правова охорона прав на об'єкт права інтелектуальної власності	13	2	2	9	12	2	2	8
Тема 3.3. Адміністративно-правова охорона авторського і суміжних прав, пов'язаних з використанням мережі Інтернет	13	2	2	9	14	2	-	12

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модульна контрольна робота за розділом 3			(1)					
Разом за розділом 3	40	6	6	28	40	4	2	34
Залік			(2)	(6)			(2)	(6)
Всього годин	120	18	18	84	120	12	4	104

4. Лекційні заняття

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, посилання на літературу та завдання на СРС)
1	<p>Тема 1.1. Інтелектуальна власність як об'єкт публічно-правової охорони</p> <p>Інтелектуальна власність у національному законодавстві України та її охорона як важливий напрямок регулювання суспільних відносин.</p> <p>Історико-правові витоки охорони творчої діяльності (Древній Рим, Стародавня Греція). Зародження елементів авторського права. Розвиток інтелектуального потенціалу суспільства на засадах меценатства (Відродження).</p> <p>XV століття – період визнання права власності на результати творчої діяльності. Перші патенти на винахід у Флоренції (1421 р.), патенти Генріха VI в Англії (1449 р.). Перший правовий акт визнання існування інтелектуальної власності (Декларація (Хартія) Венеціанської республіки (1474 р.). Зміна системи привілеїв законами, якими визнається авторське право.</p> <p>Указ Марії Тюдор (Англія, 1557 р.) про монополію на книгодрукування і книготоргівлю в країні (<i>copyright</i>) та інститути авторського і патентного права у Статуті про монополії Якова I (Англія, 1624 р.). Патентне право в Епоху Просвітництва. Перші закони з авторської та патентної діяльності Статут королеви Анни (Англія, 1710 р.) та охорона опублікованого твору.</p> <p>Патентні та авторські закони, прийняті в США, Франції та інших європейських країнах. Поява ринку права на видання. Право автора на літературні твори у Франції (Закони 1791 і 1793 рр.) і гарантії захисту всіх форм творчості. Патентний закон 1791 року про власність на творчу діяльність.</p> <p>Видача привілеїв на винаходи в Російській імперії (середина XVIII ст.).</p> <p>Походження поняття «інтелектуальна власність» у французькому законодавстві кінця XVIII століття. Закон про авторське право в США (1790 р.) і закон про патенти (1792 р.). Закон про патенти (ФРН, 1877 р.).</p> <p>Виникнення понять «виняткові права», «інтелектуальні права», «охорона промислових прав» і т. п.) як прав особливого роду.</p> <p>Особливості англо-американської і континентальної систем авторського права. Школа природного права. У центрі континентальних</p>

авторсько-правових систем знаходиться захист творця, в той час як англо-американська система авторського права націлена на охорону твору як такого. Зближення вказаних систем у ХХ столітті.

Початок формування міжнародного права інтелектуальної власності в кінці ХІХ ст. (Паризька, Бернська, Женевська конвенції).

Оновлення патентного законодавства у другій половині ХХ ст. у патентних законах Нідерландів (1963 р.), країнах Скандинавії (1967 р.), ФРН (1967 р.), Франції (1968 р.), Японії (1970 р.), Англії (1977 р.), а також Італії, Канади, США.

Розвиток права інтелектуальної власності в Україні на теренах Російської імперії. Видача привілеїв на монополне виробництво окремих товарів згідно із Законом «Про привілеї на різні винаходи і відкриття в мистецтві і ремеслах» (1812 р.).

«Положення про право власності на фабричні рисунки і моделі» (1864 р.) як складова Статуту про промисловість. «Положення про авторське право» (1911 р.).

Радянська доба інтелектуального права. Декрет ЦВК «Про державне видавництво» (1917 р.). Ліквідація системи патентної охорони після Жовтневої революції (Декрет від 30.06.1919 р.).

СРСР як монополіст інтелектуального фонду націй. Приєднання СРСР до міжнародних актів (1965 р., 1973 р., 1995 р.) з прав інтелектуальної власності. Приєднання УРСР до Всесвітньої організації інтелектуальної власності (далі – ВОІВ) 26.04.1970 р. та участь у Міжнародному (Паризькому) союзі з охорони промислової власності та Міжнародному (Бернському) союзі з охорони літературних і художніх творів.

Постанова Ради Міністрів СРСР «Про промислові зразки» (1965 р.). «Положення про промислові зразки» наближене до міжнародних стандартів (1981 р.). Закони СРСР «Про винаходи в СРСР» та «Про промислові зразки» (1991 р.).

Розбудова національної системи правової охорони сфери інтелектуальної власності з початком незалежності України. Законодавство України у сфері інтелектуальної власності (Закон України «Про власність» від 7.02.1991 р., «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 р., «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» від 15.12.1993 р., «Про охорону прав на промислові зразки» від 15.12.1993 р. та інші.

Налагодження Україною зв'язків і співробітництва зі світовою спільнотою та міжнародними організаціями (ВОІВ) у сфері інтелектуальної власності. Становлення інформаційного суспільства, розвій високих технологій як нагальна потреба щодо охорони інтелектуальних продуктів та правова політика в сегменті інтелектуальної власності. Інтелектуальна власність – стратегічний чинник конкурентоспроможності економіки, розвитку високотехнологічних галузей виробництва, кваліфікованості робочої

	<p>сили і досягнення високих стандартів життя в Україні.</p> <p>Походження поняття «інтелектуальна власність» та теорії права інтелектуальної власності як природного права.</p> <p>Створення в Україні системи охорони прав інтелектуальної власності. Курс на інтеграцію до ЄС і вступ до Світової організації торгівлі та захист прав на об'єкти авторських і суміжних прав та об'єкти промислової власності.</p> <p>Інтелектуальна власність у законодавстві України. Статут ВОІВ про «інтелектуальну власність». Зміст права інтелектуальної власності та її об'єкти.</p> <p>Проблеми охорони інтелектуальної власності Конституцією України, цивільним, господарським, митним, адміністративним, кримінальним законодавством, процесуальними кодексами та спеціальними законами, міжнародними договорами у сфері інтелектуальної власності.</p> <p>Необхідність створення Національної системи охорони інтелектуальної власності в Україні та її основні напрямки.</p> <p>Література: базова: 1-8; нормативна: 11, 14, 16, 19-21, 24, 26, 32-36; допоміжна: 91, 96, 107, 109, 111, 114, 116, 119, 124-126, 128, 129.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що було витокami права інтелектуальної власності, де вони виникли та що було їх підґрунтям? 2. Яким був вплив меценатства на формування майбутнього інституту прав інтелектуальної власності? 3. Де й на що були видані перші патенти права інтелектуальної власності? 4. З якими законодавчими актами пов'язано походження прав інтелектуальної власності? 5. У чому особливості англо-американської і континентальної систем права інтелектуальної власності? 6. Які міжнародно-правові документи визначили формування міжнародного права інтелектуальної власності? 7. Як відбувалося становлення інституту прав інтелектуальної власності в Україні? 8. Як формується процес врегулювання публічно-правової охорони прав інтелектуальної власності в сучасній Україні? 9. У чому особливості сучасної системи публічно-правової охорони прав інтелектуальної власності в Україні? 10. Якими є основні напрямки вдосконалення публічно-правової охорони права інтелектуальної власності в Україні?
2	<p>Тема 1.2. Поняття публічно-правової охорони інтелектуальної власності та її види у сучасному вимірі</p> <p>Положення Конституції України про регулювання правовідносин у сфері прав інтелектуальної власності (ч. 4 ст. 13, ч. 1 ст. 41, ч. 1 ст. 54 та ін.). Право кожного громадянина на свободу творчості та результати</p>

своїї інтелектуальної, творчої діяльності, захист інтелектуальної власності, авторських прав, моральних і матеріальних інтересів, що виникають у зв'язку з різними видами інтелектуальної діяльності.

Норми цивільного, кримінального, адміністративного, митного, господарського законодавства України щодо охорони прав інтелектуальної власності.

Конституційні гарантії наведених прав, свобод та законних інтересів громадян у національному законодавстві та підзаконних нормативних актах щодо регулювання та охорони прав інтелектуальної власності.

Розуміння, тлумачення і застосування в теорії та на практиці термінів «охорона», «забезпечення» та «захист» прав інтелектуальної власності та їх значення у законотворчій, правозастосовній та профілактичній діяльності, спрямованій на вирішення завдань запобігання правопорушенням у сфері інтелектуальної власності.

Поняття «охорони» прав інтелектуальної власності як системи норм, що передбачають відповідальність та заходи примусового впливу за порушення встановленого порядку функціонування суспільних відносин у зазначеній сфері. Охорона як спосіб захисту інтелектуальної власності від недобросовісної конкуренції та незаконного відчуження.

Спорідненість і самостійне значення понять «охорона», «захист» і «забезпечення».

Галузі публічного права, які характеризуються найбільш концентрованими заходами впливу на суб'єктів, які вчиняють правопорушення проти творчої діяльності учасників процесу створення продуктів інтелектуальної власності.

Виокремлення серед існуючих публічно-правових видів охорони прав інтелектуальної власності тих, що вживаються до суспільно небезпечних діянь (злочинів), а також адміністративних правопорушень (проступків), які заподіюють у цій сфері шкоду людині, суспільству та державі.

Загальна характеристика кримінально-правових засобів охорони прав інтелектуальної власності від злочинних посягань, а також адміністративно-правових засобів охорони прав інтелектуальної власності від адміністративних проступків.

Література: базова: 1-8; нормативна: 11, 14, 16, 19-21, 24, 26, 32-36; допоміжна: 111, 114, 116, 124-126.

Завдання на СРС:

1. Які положення Конституції України передбачають свободу творчої діяльності людини?
2. У чому зміст конституційних гарантій розвитку сфери інтелектуальної власності?
3. Які галузі чинного законодавства України регулюють публічно-правову охорону прав інтелектуальної власності?
4. У чому є спорідненість та самостійне значення понять «охорона», «захист» і «забезпечення»?

	<p>5. Які роль і значення вказаних категорій (охорона, захист, забезпечення) у правовому регулюванні суспільних відносин у сфері інтелектуальної власності?</p> <p>6. Чим обумовлюється необхідність адміністративно-правової та кримінально-правової охорони інтелектуальної власності?</p> <p>7. У чому особливість заходів адміністративно-правової та кримінально-правової охорони прав інтелектуальної власності?</p>
3	<p>Тема 1.3. Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності</p> <p>Міжнародні угоди та національне законодавство держав у сфері охорони інтелектуальної власності.</p> <p>Економічне, соціальне, політичне значення інтелектуальної власності у розвитку суспільних відносин інтелектуальної власності і потреба їх міжнародно-правової охорони. Проблеми охорони інтелектуальної власності в умовах глобалізації суспільства на регіональному, континентальному та світовому рівнях.</p> <p>Двосторонні та багатосторонні міжнародні угоди між державами у зазначеній сфері в правовому контексті до джерел права інтелектуальної власності. Необхідність співпраці держав при захисті права інтелектуальної власності від порушень за межами своїх країн.</p> <p>Застосування міжнародних конвенцій та інших форм міжнародно-правового співробітництва. Уникнення колізій між національним законодавством і міжнародно-правовими актами з питань охорони прав інтелектуальної власності.</p> <p>Міжнародні договори – платформа виявлення та усунення порушень інтелектуальних прав громадян країн-учасниць та напрямки їх співробітництва. Міжнародні конвенції, договори, угоди та інші документи як основа міжнародної системи охорони інтелектуальної власності. Міжнародно-правові документи з питань інтелектуальної власності, до яких приєдналася Україна.</p> <p>Договори про захист інтелектуальної власності: Бернська конвенція про захист літературних і художніх творів; Брюссельська конвенція про розповсюдження сигналів, що несуть програми через супутник; Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їхніх фонограм; Мадридська угода про санкції за неправдиві та неправильні позначення походження виробів; Найробський договір про охорону олімпійського символу; Паризька конвенція про охорону промислової власності; Договір про патентне право (РІТ); Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення; Договір про закони про торговельні марки; Договір про міжнародну реєстрацію аудіовізуальних творів; Вашингтонський договір про інтелектуальну власність стосовно інтегральних схем; Договір ВОІВ про авторське право; Договір ВОІВ про виконання і фонограми та інші.</p> <p>Загальна характеристика та особливості міжнародно-правових актів з</p>

	<p>охорони права інтелектуальної власності.</p> <p>Суб'єкти адміністрування міжнародно-правових актів з питань прав інтелектуальної власності. ВОІВ, заснована у 1967 р. на Дипломатичній конференції у Стокгольмі, як суб'єкт спеціалізованих організацій ООН (1974 р.). Структура, компетенція та завдання ВОІВ у сфері сприяння захисту інтелектуальної власності.</p> <p>Роль ВОІВ у реформуванні національного законодавства та розкритті потенціалу інтелектуальної власності країн-учасниць.</p> <p>Література: базова: 1-4, 7, 8; нормативна: 10, 42, 48, 50-85; допоміжна: 88, 102, 106, 107, 111, 114, 115-117, 124-126.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. У чому сутність інтеграції національного законодавства окремих держав у сфері охорони інтелектуальної власності як об'єкта міжнародного права? 2. Яке співвідношення міжнародного і національного чинників у розвитку суспільних відносин у сфері охорони прав інтелектуальної власності? 3. У чому економічне, соціальне і політичне значення інтелектуальної власності в контексті її міжнародно-правової охорони? 4. Якими є сучасні тенденції охорони інтелектуальної власності в умовах глобалізації суспільства на регіональному, континентальному та світовому рівнях? 5. Яке місце займають двосторонні та багатосторонні міжнародні угоди між державами у зазначеній сфері та їх необхідність? 6. У чому значення міжнародних конвенцій як форми міжнародно-правового співробітництва у сфері охорони прав інтелектуальної власності? 7. Якою є роль міжнародних договорів як правових платформ щодо виявлення та усунення порушень прав інтелектуальної власності? 8. Якими є загальні засади та особливості міжнародно-правових актів з охорони права інтелектуальної власності? 9. Якими є основні форми міжнародно-правових актів з охорони прав інтелектуальної власності? 10. Які міжнародно-правові документи утворюють сучасну систему охорони прав інтелектуальної власності? 11. Хто є суб'єктами адміністрування міжнародно-правових актів з питань прав інтелектуальної власності? 12. Якою є роль ВОІВ у реформуванні національного законодавства та розкритті потенціалу інтелектуальної власності країн-учасниць?
4	<p>Тема 2.1. Проблеми об'єкта злочинів проти інтелектуальної власності та кримінально-правової охорони авторського права і суміжних прав</p> <p>Учення про об'єкт злочину у вітчизняному кримінальному праві. З'ясування поняття об'єкта, його видів та методологічного значення. Сучасні модернізації об'єкта злочину («блага», «цінності», «інтереси»)</p>

тощо). Питання класифікації об'єктів у кримінальному праві. Видовий об'єкт злочинів, його методологічне, теоретичне та прикладне місце і значення в системі об'єктів злочину.

Злочини, пов'язані з порушенням прав інтелектуальної власності у Розділі V Особливої частини КК України «Злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина» (ст. 176 «Порушення авторського права і суміжних прав», ст. 177 «Порушення прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок, топографію інтегральної мікросхеми, сорт рослин, раціоналізаторську пропозицію»). Інші злочини проти інтелектуальної власності, передбачені ст. ст. 203¹, 229, 231, 232 КК у Розділі VII Особливої частини КК України «Злочини у сфері господарської діяльності».

Визначення місця злочинів у сфері інтелектуальної власності в системі Особливої частини КК України. Пропозиції щодо передбачення цих діянь серед злочинів проти власності. Ідея виокремлення вказаних злочинів у самостійний розділ Особливої частини КК України «Злочини проти інтелектуальної власності». Дискусійність указаних пропозицій.

Поняття порушення авторського права і суміжних прав (ст. 176 КК).

Суспільна небезпека злочину.

Об'єктивні ознаки порушення авторського та суміжних прав. Безпосередній об'єкт даного злочину. Відносно самостійні інститути інтелектуальної власності, які охороняє дана кримінально-правова норма. Поняття авторського права (ст. 433 Цивільного кодексу (далі – ЦК) та ст. 8 Закону України «Про авторське право і суміжні права»). Об'єкти авторського права. Об'єкти, на які не поширюється авторське право.

Особисті немайнові права, які не можуть бути передані (відчужені) іншим особам. Майнові права автора чи іншої особи, яка має авторське право. Поняття виключного права на використання твору.

Поняття суміжних прав (ст. 449 ЦК та ст. 35 Закону «Про авторське право і суміжні права»). Об'єкти суміжних прав. Особисті немайнові права виконавців та права на ім'я. Майнові (виключні) права та їх види. Виключне право – майнове право особи.

Предмет злочину – об'єкти авторських і суміжних прав (твір, аудіовізуальний твір, похідний твір, твір архітектури, твір образотворчого мистецтва, твір ужиткового мистецтва, комп'ютерна програма, база даних (компіляція даних), відеограма, фонограма, публічне виконання, програма мовлення).

Потерпілий як обов'язкова ознака складу злочину.

Об'єктивна сторона складу злочину. Бланкетність диспозиції норми. Законодавство з питань авторського права та суміжних прав. Врахування при кваліфікації злочинів міжнародних договорів, що регулюють вказані правовідносини. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про застосування судами норм законодавства у справах

про захист авторського права і суміжних прав» від 4.06.2010 р. № 5.

Форми прояву об'єктивної сторони складу злочину: незаконне відтворення об'єктів авторського права (творів науки, літератури і мистецтва, комп'ютерних програм і баз даних); незаконне відтворення об'єктів суміжних прав (виконань, фонограм, відеограм і програм мовлення); незаконне розповсюдження об'єктів авторського права (творів науки, літератури і мистецтва, комп'ютерних програм і баз даних); незаконне розповсюдження об'єктів суміжних прав (виконань, фонограм, відеограм і програм мовлення); незаконне тиражування та розповсюдження виконань, фонограм, відеограм і програм мовлення на аудіо- та відеокасетах, дискетах, інших носіях інформації; камкординг, кардшейрінг, інше порушення авторського права і суміжних прав, фінансування таких дій.

Суспільно небезпечні наслідки злочину як обов'язкова ознака об'єктивної сторони злочину, її вид та розмір. Дискусійні питання щодо визначення розміру шкоди та шляхи їх вирішення.

Причинний зв'язок між діями винної особи та завданою шкодою. Конструкція складу злочину та момент його закінчення.

Суб'єкт та суб'єктивна сторона складу злочину, їх ознаки.

Кваліфікуючі ознаки злочину (ч. 2 ст. 176 КК) та особливо кваліфікуючі ознаки складу злочину (ч. 3 ст. 176 КК).

Співвідношення складу злочину з діянням, передбаченим ст. 216 КК України.

Відмежування складу злочину, передбаченого ч. 1 ст. 176 КК, від проступку, що кваліфікується за ст. 51² КУпАП.

Література: базова: 1, 2, 4, 6, 9; нормативна: 11, 14, 20, 21, 24, 25, 30; допоміжна: 87, 89, 111-114, 116, 121, 123-126.

Завдання на СРС:

1. Що таке видовий об'єкт, яке його місце в системі кримінально-правових координат та його методологічне значення?

2. У чому сутність проблеми виокремлення об'єкта злочинів проти інтелектуальної власності?

3. Які об'єкти права інтелектуальної власності мають входити в систему їх видового об'єкта?

4. Чи є обґрунтованою ідея виокремлення вказаних злочинів у самостійний розділ Особливої частини КК України «Злочини проти інтелектуальної власності»?

5. У чому суспільна небезпечність порушення авторського права і суміжних прав, яка обумовила потребу їх кримінально-правової охорони?

6. Які склади злочинів, пов'язані з порушенням прав інтелектуальної власності, слід включити до видового об'єкта злочинів проти інтелектуальної власності?

7. Що є безпосередніми об'єктами посягання, сформульованого в ст. 176 КК України?

	<p>8. Яке галузеве та спеціальне законодавство охороняє авторське право і суміжні права?</p> <p>9. На які об'єкти не поширюється авторське право?</p> <p>10. Які види авторських і суміжних права охороняє кримінальний закон?</p> <p>11. Як сформульовано в законодавстві поняття суміжних прав?</p> <p>12. Яке коло інтелектуальних продуктів становить предмет злочину, передбаченого ст. 176 КК України?</p> <p>13. Чи є потерпілий обов'язковою ознакою даного складу злочину?</p> <p>14. Які основні форми вчинення порушень авторського і суміжних права передбачає об'єктивна сторона складу злочину (ст. 176 КК України)?</p> <p>15. У чому знаходять свій прояв суспільно небезпечні наслідки даного злочину, їх вид та розмір? У чому суперечливість цього питання в теорії та судовій практиці?</p> <p>16. Якою є конструкція цього складу злочину та момент його закінчення?</p> <p>17. У чому є відмінність складу злочину, передбаченого ч. 1 ст. 176 КК, від проступку, що кваліфікується за ст. 512 КУпАП?</p> <p>18. Хто є суб'єктами вказаного злочину і який зміст його суб'єктивної сторони?</p>
5	<p>Тема 2.2. Незаконне використання винаходу, корисної моделі, промислового зразка, топографії інтегральної мікросхеми, сорту рослин, раціоналізаторської пропозиції (ст. 177 КК)</p> <p>Поняття злочину, передбаченого ст. 177 КК України.</p> <p>Безпосередній об'єкт злочину. Майнові права на об'єкти інтелектуальної власності (ст. 464 і 474 ЦК).</p> <p>Незаконність дій як обов'язкова ознака об'єктивної сторони складів злочинів, передбачених ч. 1 ст. 177 КК. Бланкетність диспозиції норми. Конвенційна, законодавча і нормативно-правова база кваліфікації вказаних злочинів.</p> <p>Предмет злочину, передбаченого ст. 177 КК: винахід, корисна модель, промисловий зразок, топографія інтегральної мікросхеми, сорт рослин, раціоналізаторська пропозиція. Ознаки придатності предметів злочинів для набуття права інтелектуальної власності, їх особливості та загальна характеристика.</p> <p>Предмети, які не передбачені ст. 177 КК як об'єкти прав інтелектуальної власності: наукові відкриття, знаки для товарів і послуг, фірмові найменування, твори, комп'ютерні програми, бази даних, виконання, фонограми, відеограми і програми мовлення, кваліфіковані зазначення походження товару. Обґрунтування такого підходу.</p> <p>Колізія кримінального і цивільного законодавства стосовно породи тварин як предмета даного злочину. Можливість визнання предметом цього злочину комп'ютерної програми при визнанні її винаходом.</p>

Об'єктивна сторона складу злочину. Способи вчинення злочину: незаконне використання винаходу, корисної моделі, промислового зразка, топографії інтегральної мікросхеми, сорту рослин, раціоналізаторської пропозиції; привласнення авторства на вказані об'єкти права інтелектуальної власності; інше порушення права на ці об'єкти.

Поняття використання предмета злочину. Види такого використання інтелектуального продукту або застосування процесу, що охороняється патентом, без згоди його власника. Відповідність ознак такого виготовлення ознакам формули винаходу.

Привласнення авторства на винахід, корисну модель, промисловий зразок, топографію інтегральної мікросхеми, сорт рослин та раціоналізаторську пропозицію та її ознаки.

Інше порушення права на винахід, корисну модель, промисловий зразок, топографію інтегральної мікросхеми, сорт рослин, раціоналізаторську пропозицію, що посягає на встановлений законодавством порядок реалізації особистих немайнових і майнових прав на ці об'єкти.

Суспільно небезпечні наслідки як обов'язкова ознака об'єктивної сторони складу злочину, передбаченого ч. 1 ст. 177 КК. Вид і розмір матеріальної шкоди та їх значення для кваліфікації злочину. Причинний зв'язок між діями винної особи та шкодою, що настала.

Відмежування складу злочину, передбаченого ст. 177 КК України, від правопорушень, що кваліфікуються за ст. 51² КУпАП.

Суб'єкт злочину, передбаченого ч. 1 ст. 177 КК. Суб'єктивна сторона злочину та її ознаки.

Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки злочину, передбачені в ч. ч. 2 і 3 ст. 177 КК, є аналогічними ознакам, указаним в ч. ч. 2 і 3 ст. 176 КК.

Література: базова: 1, 2, 4, 6, 9; нормативна: 32-35; допоміжна: 111-114, 116, 123-126.

Завдання на СРС:

1. Чим обумовлюється потреба виокремлення складу злочину, передбаченого ст. 177 КК України?

2. У чому особливість безпосереднього об'єкта даного злочину?

3. Як слід тлумачити незаконність дій як ознаку об'єктивної сторони цього злочину з огляду на бланкетність диспозиції норми?

4. У чому знаходить свій прояв конвенційний характер даної норми?

5. Які об'єкти інтелектуальної власності є предметом злочину, передбаченого ст. 177 КК?

6. Які ознаки характеризують придатність продуктів інтелектуальної власності бути предметами даного злочину?

7. Які визнані в законодавстві об'єкти інтелектуальної власності не передбачені в якості предмета посягання в ст. 177 КК України?

8. Які прогалини щодо предметів цього злочину містить диспозиція

	<p>ст. 177 КК України?</p> <p>9. Чи може бути предметом цього злочину комп'ютерна програма при визнанні її винаходом?</p> <p>10. Яким чином в даній нормі сформульовано спосіб його вчинення?</p> <p>11. Що означає «використання» предмета даного складу злочину та його видів?</p> <p>12. Що означає «привласнення авторства» на винахід, корисну модель, промисловий зразок, топографію інтегральної мікросхеми та інші об'єкти інтелектуальної власності?</p> <p>13. Які «інші порушення права» інтелектуальної власності у цьому складі визнаються судовою практикою ознакою його об'єктивної сторони?</p> <p>14. Які суспільно небезпечні наслідки є обов'язковою ознакою даного складу злочину?</p> <p>15. За якими ознаками слід проводити відмежування складу злочину, передбаченого ст. 177 КК України, від правопорушень, що кваліфікуються за ст. 512 КУпАП?</p>
6	<p>Тема 2.3. Інші злочини проти прав інтелектуальної власності</p> <p>Незаконний обіг дисків для лазерних систем зчитування, матриць, обладнання та сировини для їх виробництва (ст. 203¹ КК України).</p> <p>Об'єкт злочину в частині прав інтелектуальної власності.</p> <p>Предмети злочину як обов'язкова ознака даного складу злочину (диски для лазерних систем зчитування, матриці, обладнання та сировина для їх виробництва) та їх кримінально-правова характеристика.</p> <p>Бланкетний вид диспозиції складу злочину та законодавство, що має кримінально-правове значення (Закон України «Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування» від 17.01.2002 р., «Про авторське право і суміжні права» в редакції від 11.07.2001 р.), інші закони та міжнародні договори України.</p> <p>Об'єктивна сторона складу злочину. Характеристика діянь, що порушують законодавство, яким регулюються виробництво, експорт, імпорт, зберігання, реалізація та переміщення дисків для лазерних систем зчитування, матриць, обладнання чи сировини для їх виробництва, якщо ці дії вчинені у значних розмірах.</p> <p>Конструкція складу злочину та момент його закінчення.</p> <p>Суб'єкт складу злочину та його особливості.</p> <p>Суб'єктивна сторона злочину та спеціальна мета в її структурі.</p> <p>Кваліфікуючі ознаки злочину в ч. 2 ст. 203¹ КК.</p> <p>Незаконне використання знака для товарів і послуг, фірмового найменування, кваліфікованого зазначення походження товару (ст. 229 КК України).</p> <p>Основний безпосередній об'єкт злочину в частині прав</p>

інтелектуальної власності.

Особливості предмета злочину (знак для товарів чи послуг, фірмове найменування, кваліфіковане зазначення походження товару).

Характеристика об'єктивної сторони складу злочину.

Конструкція та момент закінчення злочину, вид шкоди, її розмір та характеристика.

Суб'єкт і суб'єктивна сторона складу злочину.

Кваліфікуючі (ч. 2 ст. 229 КК) та особливо кваліфікуючі (ч. 3 ст. 229 КК) ознаки злочину.

Відмежування злочинів, передбачених ст. 229 КК, від суміжних складів (ст. 192 КК), а також кваліфікація цих діянь за сукупністю (ст. 361 КК).

Незаконне збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять комерційну або банківську таємницю (ст. 231 КК України).

Безпосередній об'єкт злочину в частині суспільних відносин, що стосуються прав інтелектуальної власності.

Предмет злочину (відомості, що становлять комерційну або банківську таємницю). Поняття комерційної та банківської таємниці, розголошення яких може заподіяти шкоду інтересам суб'єкта господарювання. Склад і обсяг указаних відомостей, спосіб їх захисту та правового регулювання. Види інформації, що становить комерційну або банківську таємницю.

Бланкетний характер диспозиції норми (ст. 36 ГК, постанова КМУ «Про перелік відомостей, які не становлять комерційної таємниці» від 9.08.1993 р. № 611, Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 7.12.2000 р., Правила збереження, захисту, використання та розкриття банківської таємниці, затверджені постановою Правління НБУ від 14.07.2006 р. № 267).

Об'єктивна сторона злочину: умисні дії, спрямовані на отримання відомостей, що становлять комерційну чи банківську таємницю, з метою розголошення чи іншого використання цих відомостей; незаконне використання таких відомостей, якщо воно спричинило істотну шкоду суб'єкту господарської діяльності.

Конструкція вказаних складів злочинів та момент їх закінчення.

Поняття істотної шкоди як наслідку злочину та її види.

Суб'єкт злочину та суб'єктивна сторона, спеціальна мета як ознака суб'єктивної сторони.

Розголошення комерційної або банківської таємниці (ст. 232 КК України).

Безпосередній об'єкт злочину в частині прав інтелектуальної власності. Предмет злочину – відомості, що становлять комерційну або банківську таємницю.

Об'єктивна сторона злочину як сукупність ознак: дія у вигляді розголошення відповідною особою комерційної або банківської

таємниці; істотна шкода суб'єкта господарської діяльності; причинний зв'язок між діянням і наслідком.

Характеристика розголошення комерційної таємниці (ст. 17 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» від 7.06.1996 р., ст. 36 ГК). Способи розголошення банківської таємниці.

Істотна шкода як наслідок злочину та її встановлення.

Конструкція складу злочину і момент його закінчення.

Суб'єкт злочину та його особливості. Суб'єктивна сторона злочину та її мотиви.

Кваліфікація злочину за сукупністю діянь, передбачених ст. 231, і, зокрема, статтями 361, 362 КК.

Література: базова: 1, 2, 4, 6, 9; нормативна: 11, 12, 16, 22, 24, 29-31, 48, 51, 61, 67, 69, 82; допоміжна: 87, 89, 98, 103, 112, 113, 123.

Завдання на СРС:

1. Якою особливістю характеризується безпосередній об'єкт складів злочинів, передбачених статтями 203¹, 229, 231, 232 КК?

2. Як слід тлумачити поняття «незаконність» дій як ознаку об'єктивної сторони вказаних складів злочинів?

3. Які предмети складу злочину передбачає ст. 203¹ КК?

4. Який кримінально-правовий зміст характеризує поняття «обладнання», «матриця» та «сировина» у диспозиції ст. 203¹ КК?

5. Яким нормативним актом регулюється діяльність суб'єктів господарювання, пов'язана з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування?

6. У чому особливість таких предметів злочину, як: знак для товарів чи послуг, фірмове найменування, кваліфіковане зазначення походження товару (ст. 229 КК)?

7. Як слід кваліфікувати дії винного при незаконному використанні назв доменних імен для адресації ресурсів в Інтернеті, що здійснюється шляхом незаконного втручання в цю мережу?

8. У чому відмінність складу злочину, передбаченого ст. 229 КК, від діяння, яке містить ст. 192 КК (заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою)?

9. До яких законодавчих та нормативних актів відсилає диспозиція ст. 231 КК України?

10. Як сформульовані поняття комерційної і банківської таємниці у чинному законодавстві України?

11. Які відомості суб'єктів господарської діяльності не можуть становити комерційної і банківської таємниці?

12. Чим відрізняються конструкції складів злочинів, передбачені ч. 1 ст. 231 КК України?

13. Хто є суб'єктом розголошення комерційної або банківської таємниці (ст. 232 КК України)?

14. Які мотиви суб'єктивної сторони та їх зміст передбачає ст. 232 КК України?

7	<p>Тема 3.1. Адміністративно-правова охорона об'єктів інтелектуальної власності</p> <p>Адміністративна відповідальність як публічно-правовий засіб охорони об'єктів інтелектуальної власності. Розвиток адміністративного законодавства щодо охорони суспільних відносин у сфері інтелектуальної власності.</p> <p>Ступінь наукової розробки проблем адміністративно-правової охорони прав інтелектуальної власності. Ключові категорії, що торкаються розуміння, з'ясування і тлумачення понять «охорона» та «захист» прав інтелектуальної власності.</p> <p>Поняття адміністративно-правового захисту прав та інтересів особи. Реалізація права на такий захист з моменту порушення прав інтелектуальної власності. Припинення неправомірних дій і поновлення порушених прав суб'єктів прав інтелектуальної власності нормами адміністративного права.</p> <p>Поняття адміністративно-правової охорони прав у сфері інтелектуальної власності. Механізм публічно-правової охорони інтелектуальної власності. Адміністративно-правове середовище як система норм, що гарантує охорону прав інтелектуальної власності.</p> <p>Міжнародні і національні джерела адміністративно-правової охорони інтелектуальної власності та їх система. Сприяння міжнародних договорів, до яких приєдналася Україна, захисту прав у сфері інтелектуальної власності та вдосконалення їх законодавства.</p> <p>Охорона прав інтелектуальної власності Цивільним, Господарським, Митним кодексами України, законами України «Про авторське право і суміжні права», «Про інформацію», «Про видавничу справу», «Про захист від недобросовісної конкуренції», «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», «Про розповсюдження мірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз» та іншими.</p> <p>Механізм забезпечення застосування законів у зазначеній сфері підзаконними нормативними актами.</p> <p>Об'єкти адміністративно-правового захисту авторських прав, передбачені ст. 51² КУпАП. Адміністративна відповідальність у сфері авторського права за: демонстрування і розповсюдження фільмів без державного посвідчення на право розповсюдження і демонстрування фільмів (ст. 164⁶ КУпАП); незаконне розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних (ст. 164⁹ КУпАП); порушення законодавства, що регулює виробництво, експорт, імпорт дисків для лазерних систем зчитування, експорт, імпорт обладнання чи сировини для їх виробництва (ст. 164¹³ КУпАП).</p> <p>Перспективи розвитку інтелектуальної власності в рекомендаціях парламентських слухань, державних програмних документах,</p>
---	---

законодавстві та нормативно-правових актах з питань інтелектуальної власності.

Становлення інформаційного суспільства і його трансформація в кібернетичну цивілізацію на підґрунті інтелектуальних досягнень. Необхідність удосконалення цих суспільних відносин засобами адміністративно-правового регулювання.

Процес зростання об'єктів авторського права в життєдіяльності соціуму. Поява нових видів правопорушень та їх ефективне запобігання. Узагальнення правозастосовної та судової практик з питань охорони інтелектуальної власності. Рекомендації Пленуму Верховного Суду України щодо застосування законодавства у справах про захист прав інтелектуальної власності.

Питання вдосконалення правового регулювання відносин у сфері інтелектуальної власності, зокрема з охорони авторського права, а також усунення перешкод, що заважають реалізації прав суб'єктів права інтелектуальної власності, засобами адміністративного права.

Засади національної системи регулювання сфери інтелектуальної власності в Україні. Процес входження країни у європейське і світове співтовариство у зазначеній сфері. Створення в Україні Вищого суду з питань інтелектуальної власності.

Адміністративно-правова охорона прав інтелектуальної власності в Україні у взаємодії з ВОІВ і СОТ.

Інтелектуальна власність в Україні як стратегічний ресурс у структурі внутрішнього валового продукту. Її значення у підвищенні конкурентоспроможності економіки, поліпшенні інноваційного розвитку та інтеграції України у світовий економічний простір, підвищення її міжнародного авторитету.

Література: базова: 1-3, 5, 7-9; нормативна: 38, 39, 47, 48, 51-85; допоміжна: 90, 92, 94, 97, 104, 105, 111, 114, 116, 118, 119, 124-127.

Завдання на СРС:

1. У чому сутність адміністративно-правової охорони прав інтелектуальної власності та її ключових категорій?

2. Яким є механізм припинення неправомірних дій і поновлення порушених прав суб'єктів прав інтелектуальної власності засобами адміністративного права?

3. Які міжнародно-правові джерела сприяють адміністративно-правовій охороні прав інтелектуальної власності?

4. Які галузі вітчизняного законодавства та спеціальні закони України утворюють підґрунтя адміністративно-правової охорони прав інтелектуальної власності?

5. Яка роль в адміністративно-правовій охороні прав інтелектуальної власності належить підзаконним нормативним актам?

6. Які об'єкти адміністративно-правового захисту авторських прав передбачені ст. 51² КУпАП?

7. У чому особливості адміністративної відповідальності за

	<p>демонстрування і розповсюдження фільмів без державного посвідчення на право розповсюдження і демонстрування фільмів (ст. 164⁶ КУпАП)?</p> <p>8. У чому сутність відповідальності за незаконне розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних (ст. 164⁹ КУпАП)?</p> <p>9. У чому знаходять прояв об'єктивні ознаки порушення законодавства, що регулює виробництво, експорт, імпорт дисків для лазерних систем зчитування, експорт, імпорт обладнання чи сировини для їх виробництва (ст. 164¹³ КУпАП)?</p> <p>10. Які перспективи розвитку інтелектуальної власності в рекомендаціях парламентських слухань, державних програмних документах, законодавстві та нормативно-правових актах з питань інтелектуальної власності.</p> <p>11. У чому є зростання ролі адміністративно-правових засобів регулювання в умовах становлення інформаційного суспільства?</p> <p>12. Яку роль відіграє узагальнення правозастосовної та судової практики з питань охорони інтелектуальної власності?</p> <p>13. Які напрямки вдосконалення правового регулювання відносин у сфері інтелектуальної власності є засобами адміністративного права?</p> <p>14. Які основні напрямки діяльності Вищого суду з питань інтелектуальної власності?</p>
8	<p>Тема 3.2. Адміністративно-правова охорона прав на об'єкт права інтелектуальної власності</p> <p>Поняття порушення прав на об'єкт права інтелектуальної власності (ст. 51² КУпАП).</p> <p>Об'єкт правопорушення – майнові та немайнові права суб'єктів права інтелектуальної власності. Загальна характеристика особистих немайнових прав і майнових прав власника інтелектуального продукту та його виключні права.</p> <p>Об'єктивна сторона правопорушення, передбаченого ст. 51² КУпАП. Бланкетність диспозиції норми. Законодавство, що регулює відносини у цій сфері. Способи вчинення правопорушення. Оприлюднення, опублікування, відтворення, розповсюдження без згоди автора (власника патенту чи свідоцтва) літературного або художнього твору та інших предметів правопорушення. Привласнення авторства на об'єкти промислової власності. Інше умисне порушення прав на об'єкт права інтелектуальної власності.</p> <p>Потерпілий як обов'язкова ознака правопорушення. Порядок встановлення суб'єкта права інтелектуальної власності.</p> <p>Інші обставини адміністративного правопорушення. Довідкові дані Міністерства економічного розвитку і торгівлі України (його регіональних органів), що враховуються при аналізі правопорушення. Висновок експертизи щодо вказаних проваджень.</p> <p>Вид і розмір матеріальної шкоди, що тягне адміністративну відповідальність.</p>

Суб'єктивна сторона правопорушення та його суб'єкт. Загальні і спеціальні ознаки суб'єкта.

Розмежування адміністративних правопорушень, передбачених ст. 51² і ст. 164⁹ КУпАП як загальної та спеціальної норм.

Поняття правопорушення, передбаченого ст. 164⁶ «Демонстрування і розповсюдження фільмів без державного посвідчення на право розповсюдження і демонстрування фільмів» КУпАП.

Об'єкт правопорушення. Фільм (аудіовізуальний твір кінематографії) як предмет даного правопорушення. Поняття фільмокопії.

Об'єктивна сторона правопорушення. Способи вчинення правопорушення. Демонстрування або розповсюдження фільмів шляхом продажу чи передачі в прокат фільмокопій без державного посвідчення на право розповсюдження і демонстрування фільмів.

Незаконне демонстрування фільму у призначених для цього приміщеннях на відеоустановках, а також каналами мовлення телебачення.

Розповсюдження – виготовлення фільмокопій без державного посвідчення на право розповсюдження і демонстрування фільмів з метою їх демонстрування, продаж, а також передача в прокат.

Розповсюдження (прокат) фільму – це виготовлення фільмокопій (тиражування), продаж та передача їх у прокат юридичним та фізичним особам.

Право на розповсюдження і демонстрування фільмів (національних та іноземних) відповідно до вимог законів України «Про кінематографію», «Про авторське право і суміжні права» та інших нормативних актів. Суб'єкт надання такого права. Документ, який засвідчує право та визначає умови розповсюдження і демонстрування фільмів. Державний реєстр фільмів.

Суб'єктивна сторона правопорушення та її ознаки.

Суб'єкт правопорушення.

Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки даного правопорушення.

Незаконне розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних, передбачене ст. 164⁹ КУпАП.

Об'єкт правопорушення. Особливості предмета правопорушення. Контрольна марка і маркування як засіб ідентифікації. Єдиний реєстр одержувачів контрольних марок.

Об'єктивна сторона правопорушення. Бланкетність диспозиції норми. Закон України «Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних» (2000 р.). Інші нормативні акти, що забезпечують порядок зберігання обігу цих предметів.

Поняття розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм та інших не маркованих предметів правопорушення. Ознаки

недодержання порядку розповсюдження об'єктів авторських і суміжних прав, встановленого державою.

Експертиза встановлення контрафактних примірників. Інші докази розповсюдження контрафактної продукції.

Суб'єкт права інтелектуальної власності, права якого порушуються. Завдані збитки правопорушенням.

Суб'єктивна сторона правопорушення, її особливості.

Суб'єкт правопорушення. Відповідальність реалізатора і суб'єкта підприємницької діяльності (власник, орендар торговельної точки, кіоску, відділу магазину тощо), якщо він організував незаконне розповсюдження.

Помилки при визначенні адміністративної відповідальності за ст. 164⁹ КУпАП та ст. 51² КУпАП.

Література: базова: 1-3, 5, 7-9; нормативна: 11, 14, 17, 19, 24, 25, 29, 30, 32-35; допоміжна: 95, 99, 101, 111, 114, 116, 120, 122, 124-126.

Завдання на СРС:

1. У чому особливість делікту, пов'язаного з порушенням прав на об'єкт права інтелектуальної власності (ст. 51² КУпАП)?

2. Які об'єктивні ознаки правопорушення, передбаченого ст. 51² КУпАП?

3. Яке коло інтелектуальних продуктів складає предмет даного правопорушення?

4. Чим обумовлюється необхідність встановлення потерпілого – суб'єкта права інтелектуальної власності та який порядок його встановлення?

5. Яке значення у вказаних адміністративних провадженнях має висновок експертизи?

6. Якими є вид і розмір матеріальної шкоди, що тягне адміністративну відповідальність?

7. У чому сутність розмежування проступків, передбачених ст. 51² (загальна норма) і ст. 164-9 (спеціальна норма) КУпАП?

8. Яке правопорушення передбачене ст. 164-6 КУпАП?

9. Які ознаки фільмокопії як предмета даного правопорушення?

10. У чому знаходять прояв ознаки об'єктивної сторони даного правопорушення (діяння, спосіб, місце тощо)?

11. У чому сутність розповсюдження фільмокопій як ознаки об'єктивної сторони даного правопорушення?

12. Хто є суб'єктом надання права на розповсюдження і демонстрування фільмів відповідно до вимог законодавства та нормативних актів?

13. Яка роль і значення Державного реєстру фільмів?

14. Які суб'єктивні ознаки характеризують дане правопорушення?

15. Які кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки містить склад даного правопорушення?

16. У чому знаходить свій прояв незаконне розповсюдження

	<p>примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних (ст. 164-9 КУпАП)?</p> <p>17. Які особливості контрольної марки як предмета правопорушення і маркування як засобу ідентифікації?</p> <p>18. Яке значення має Єдиний реєстр одержувачів контрольних марок?</p> <p>19. Який ключовий закон характеризує бланкетність диспозиції даної норми?</p> <p>20. Яке значення експертизи у встановленні контрафактних примірників?</p> <p>21. Як визначаються збитки, завдані правопорушенням?</p> <p>22. У чому особливість відповідальності реалізатора контрафактної продукції і суб'єкта підприємницької діяльності (власник, орендар торговельної точки, кіоску, відділу магазину тощо), якщо він організував незаконне розповсюдження?</p> <p>23. Які типові помилки мають місце при визначенні адміністративної відповідальності за ст. 1649 КУпАП та ст. 512 КУпАП?</p>
9	<p>Тема 3.3. Адміністративно-правова охорона авторського і суміжних прав, пов'язаних з використанням мережі Інтернет</p> <p>Створення всесвітньої мережі Інтернет і протидія зловживанням комп'ютерними мережами у сфері прав інтелектуальної власності. Засоби адміністративно-правової охорони прав інтелектуальної власності у мережі Інтернет.</p> <p>Охорона авторських прав у сфері Інтернет і діяльність ВОІВ. Договір про виконання і фонограми з метою забезпечення відповідних прав і можливостей власників щодо використання ефективної охорони при розповсюдженні їх творів через Інтернет шляхом електронної торгівлі (1996 р.). Національний рівень реалізації Інтернет-договорів.</p> <p>Питання відстеження об'єкта прав інтелектуальної власності у мережі Інтернет. Конфіденційність, технологічні складнощі, відсутність нормативної бази, невизначеність спеціальної термінології, транскордонність використання об'єктів авторського права у кіберпросторі тощо.</p> <p>Відсутність надійних механізмів захисту прав інтелектуальної власності у цій сфері. Проблема плагіату. Функціонування онлайн ресурсів та об'єкти інтелектуальної власності.</p> <p>Правові прогалини у сфері використання Інтернету. Кібератаки. Вилучення таємної та конфіденційної інформації. Необхідність законодавчого вдосконалення охорони прав інтелектуальної власності в мережі Інтернет.</p> <p>Порушення умов і правил, що визначають порядок припинення порушень авторського права і (або) суміжних прав з використанням мережі Інтернет (ст. 164¹⁷ КУпАП).</p> <p>Об'єкт правопорушення.</p> <p>Об'єктивна сторона правопорушення. Бланкетний вид диспозиції.</p>

Закон України «Про авторське право і суміжні права» та спеціальна термінологія, пов'язана з правом інтелектуальної власності (веб-сайт, веб-сторінка, власник веб-сайту, камкординг, кардшейрінг та ін.).

Форми протиправної поведінки. Невчинення власником веб-сайту або постачальником послуг хостингу передбачених законодавством про авторське право і суміжні права дій щодо унеможливлення доступу користувачів мережі Інтернет до об'єктів авторського права і (або) суміжних прав. Ненадання або несвоєчасне надання відповіді на заяву суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав власником веб-сайту, постачальником послуг хостингу. Наведення завідомо недостовірних відомостей у відповіді на заяву суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав, власником веб-сайту, постачальником послуг хостингу. Нерозміщення власниками веб-сайтів, постачальниками послуг хостингу на власних веб-сайтах, в публічних базах даних записів про доменні імена (WHOIS) достовірної інформації про себе.

Суб'єктивна сторона вказаного правопорушення та її особливості.

Суб'єкт правопорушення та її спеціальні ознаки.

Кваліфікуюча ознака складу правопорушення. Ч. 2 ст. 164¹⁷ КУпАП передбачає повторність даного діяння.

Наведення завідомо недостовірної інформації у заявах про припинення авторського права і (або) суміжних прав, вчинених з використанням мережі Інтернет (ст. 164¹⁸ КУпАП).

Закон України «Про авторське права і суміжні права» – ст. 52¹ щодо порушення авторського права і суміжних прав, вчиненого з використанням мережі Інтернет.

Об'єкт та предмет правопорушення.

Об'єктивна сторона правопорушення. Наведення особою завідомо недостовірної інформації щодо наявності авторського права і (або) суміжного права у заяві про припинення порушень авторського права і (або) суміжних прав з використанням мережі Інтернет, направленої відповідно до законодавства про авторське право і суміжні права.

Заявник носій авторського права і суміжних прав. Власник веб-сайту та веб-сторінки. Постачальник послуг хостингу.

Суб'єктивна сторона та суб'єкт правопорушення.

Література: базова: 1-3, 5, 7-9; нормативна: 11, 47; допоміжна: 98, 103, 111, 114, 116, 124-126.

Завдання на СРС:

1. Чим обумовлена адміністративна відповідальність у сфері охорони прав інтелектуальної власності у мережі Інтернет?

2. У чому особливість охорони прав інтелектуальної власності у сфері Інтернет-торгівлі?

3. Які фактори обумовлюють складність відстеження об'єкта прав інтелектуальної власності у мережі Інтернет?

4. У чому є проблема захисту прав інтелектуальної власності в Інтернеті від плагіату?

<p>5. У чому особливості функціонування в Інтернеті онлайн ресурсів, пов'язаних з об'єктами інтелектуальної власності?</p> <p>6. Які організаційно-правові прогалини протидії кібератакам у сфері Інтернету?</p> <p>7. У чому сутність порушення умов і правил, що визначають порядок припинення порушень авторського права і (або) суміжних прав з використанням мережі Інтернет (ст. 164¹⁷ КУпАП)?</p> <p>8. Яка спеціальна термінологія, пов'язана з охороною прав інтелектуальної власності, останнім часом імплементована у чинні адміністративно-правові норми?</p> <p>9. Які форми протиправної поведінки власників веб-сайтів і постачальників послуг хостингу у сфері охорони прав інтелектуальної власності передбачено в адміністративному законодавстві?</p> <p>10. У чому визначаються суб'єктивні ознаки даного правопорушення?</p> <p>11. У чому сутність проступку, пов'язаного з наведення завідомо недостовірної інформації у заявах про припинення авторського права і (або) суміжних прав, вчинених з використанням мережі Інтернет (ст. 164¹⁸ КУпАП)?</p> <p>12. Яке значення має ст. 52¹ Закону України «Про авторське права і суміжні права» для бланкетної диспозиції ст. 164¹⁸ КУпАП)?</p> <p>13. Які ознаки характеризують заявника як носія авторського права і суміжних прав?</p> <p>14. Хто є суб'єктом даного правопорушення?</p>
---

5. Практичні заняття

Не передбачено навчальним планом.

6. Семінарські заняття

Основні завдання циклу семінарських занять – сформувані у студентів:

– поглиблене розуміння та засвоєння основних засад публічно-правової охорони інтелектуальної власності і методології їх теоретичного та прикладного опрацювання;

– навички пошуку законодавства, підзаконних нормативних актів, теоретичних розробок, а також джерел правоохоронної і судової практики з питань публічно-правової охорони інтелектуальної власності;

– компетенції щодо відшукування, тлумачення та застосування положень міжнародних публічно-правових норм з охорони прав інтелектуальної власності;

– здатностей оцінювати зміст вироків, постанов та інших процесуальних документів, орієнтуватись в їх структурі та кримінально-правовій і адміністративно-правовій обґрунтованості;

– компетентностей при вирішенні практичних завдань щодо належного юридичного аналізу, кваліфікації, а також розмежування злочинів та адміністративних правопорушень, пов'язаних з публічно-правовою охороною інтелектуальної власності;

– критичний підхід до окремих теоретичних положень, формулювань у нормах законодавства, недоліків судових рішень з обґрунтуванням власної правової позиції і здатностей внесення пропозицій щодо удосконалення публічно-правової охорони прав інтелектуальної власності.

№ з/п	Назва теми заняття та перелік основних питань (перелік дидактичного забезпечення, посилання на літературу та завдання на СРС)
1	<p>Тема 1.1. Інтелектуальна власність як об'єкт публічно-правової охорони</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виникнення і становлення права інтелектуальної власності 2. Поняття, зміст та значення права інтелектуальної власності 3. Право інтелектуальної власності як об'єкт правового регулювання <p>Література: базова: 1-8; нормативна: 11, 14, 16, 19-21, 24, 26, 32-36; допоміжна: 91, 96, 107, 109, 111, 114, 116, 119, 124-126, 128, 129.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <p>Обґрунтуйте соціальну обумовленість виникнення в суспільстві сфери інтелектуальної діяльності та потреб її правового регулювання.</p> <p>Питання для поточного контролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. В яких історичних умовах з'явилися паростки інтелектуальної власності та її підґрунтя? 2. Які види інтелектуальних продуктів отримали перші патенти права інтелектуальної власності? 3. Які законодавчі акти є джерелами формування прав інтелектуальної власності? 4. У чому особливості становлення англо-американської і континентальної систем прав інтелектуальної власності? 5. Які міжнародно-правові документи визначили розвиток міжнародного права у сфері інтелектуальної власності? 6. У чому особливості становлення і розвитку прав інтелектуальної власності та її публічно-правової охорони на теренах України?
2	<p>Тема 1.2. Поняття публічно-правової охорони інтелектуальної власності та її види у сучасному вимірі</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття публічно-правової охорони прав інтелектуальної власності 2. Основні види публічно-правової охорони прав інтелектуальної власності 3. Особливості та значення кримінально-правових та адміністративно-правових засобів охорони прав інтелектуальної власності <p>Література: базова: 1-8; нормативна: 11, 14, 16, 19-21, 24, 26, 32-36; допоміжна: 111, 114, 116, 124-126.</p> <p>Завдання для СРС:</p> <p>Сформулювати на основі аналізу теми комплексне міжгалузеве правове поняття публічно-правової охорони прав інтелектуальної власності.</p> <p>Питання для поточного контролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. У чому є зміст конституційних гарантій розвитку сфери

	<p>інтелектуальної власності?</p> <p>2. Які галузі чинного законодавства України регулюють публічно-правову охорону прав інтелектуальної власності?</p> <p>3. У чому є самостійне значення та спорідненість понять «охорона», «захист» і «забезпечення»?</p> <p>4. Яке значення зазначені категорії (охорона, захист, забезпечення) мають для правового регулювання суспільних відносин у сфері інтелектуальної власності?</p> <p>5. Чим обумовлюється широке застосування у практиці використання продуктів інтелектуальної власності засобів їх адміністративно-правової та кримінально-правової охорони?</p> <p>6. У чому особливість заходів адміністративно-правової та кримінально-правової охорони прав інтелектуальної власності?</p>
3	<p>Тема 1.3. Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності</p> <p>1. Міжнародні договори як платформа правової охорони прав інтелектуальної власності</p> <p>2. Основні міжнародно-правові акти у сфері охорони прав інтелектуальної власності</p> <p>3. Загальна характеристика міжнародно-правових актів з охорони прав інтелектуальної власності</p> <p>4. Суб'єкти адміністрування міжнародно-правової охорони прав інтелектуальної власності</p> <p>Література: базова: 1-4, 7, 8; нормативна: 10, 42, 48, 50-85; допоміжна: 88, 102, 106, 107, 111, 114, 115-117, 124-126.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <p>Побудуйте хронологічно-аналітичну схему розбудови міжнародно-правових документів щодо охорони прав інтелектуальної власності та визначте тенденції цього процесу.</p> <p>Питання для поточного контролю:</p> <p>1. Чим обумовлена інтеграція національного законодавства країн світу у сфері охорони інтелектуальної власності на міжнародному рівні?</p> <p>2. Яке економічне, соціальне і політичне значення міжнародно-правової охорони інтелектуальної власності в умовах глобалізації?</p> <p>3. У чому є сутність механізму реалізації положень міжнародних конвенцій щодо виявлення, усунення та запобігання порушень прав інтелектуальної власності?</p> <p>4. Які міжнародно-правові документи утворюють сучасну систему охорони прав інтелектуальної власності?</p> <p>5. Яким є вплив ВОІВ на розвиток національного законодавства у сфері охорони інтелектуальної власності в Україні?</p>
4	<p>Тема 2.1. Об'єкт злочинів проти прав інтелектуальної власності та кримінально-правова охорона авторського права і суміжних прав</p> <p>1. Загальне поняття об'єкта кримінально-правової охорони, його види та проблема виокремлення об'єкта злочинів у сфері інтелектуальної власності</p> <p>2. Поняття порушення авторського права і суміжних прав</p> <p>3. Предмет порушення авторського та суміжних прав</p> <p>4. Об'єктивні ознаки порушення авторського та суміжних прав</p> <p>5. Суб'єктивні ознаки порушення авторського та суміжних прав</p>

	<p>6. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки порушення авторського та суміжних прав</p> <p>Література: базова: 1, 2, 4, 6, 9; нормативна: 11, 14, 20, 21, 24, 25, 30; допоміжна: 87, 89, 111-114, 116, 123-126.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <p>На основі аналізу чинного Кримінального кодексу України сформулюйте перелік кримінально-правових норм, які можуть становити об'єкт злочинів проти інтелектуальної власності.</p> <p>Питання для поточного контролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Якою у кримінальному праві є роль видового об'єкта та його ознаки щодо вказаних злочинів? 2. Якою має бути система кримінально-правових норм, що повинні утворювати окремий об'єкт охорони інтелектуальної власності? 3. У чому особливість кримінально-правової охорони прав інтелектуальної власності? 4. Яким законодавством і міжнародно-правовими нормами визначається бланкетність диспозиції ст. 176 КК? 5. Які інтелектуальні продукти передбачає предмет даного злочину? 6. Якими є способи вчинення злочину, передбаченого ст. 176 КК? 7. Які критерії використовуються при визначенні шкоди, заподіяної даним злочином? 8. Яке значення для аналізу і кваліфікації цього злочину має розмір заподіяної шкоди? 9. Яким є порядок визначення шкоди при порушенні авторського та суміжних прав, що використовується у судовій практиці? 10. За якими ознаками слід проводити відмежування даного складу злочину від інших суміжних правопорушень?
5	<p>Тема 2.2. Незаконне використання винаходу, корисної моделі, промислового зразка, топографії інтегральної мікросхеми, сорту рослин, раціоналізаторської пропозиції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття злочину, передбаченого ст. 177 КК 2. Предмет злочину та його особливості 3. Об'єктивні ознаки складу злочину 4. Суб'єктивні ознаки складу злочину 5. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки даного злочину 6. Питання кваліфікації злочинів, передбачених ст. 177 КК, у судовій практиці <p>Література: базова: 1, 2, 4, 6, 9; нормативна: 32-35; допоміжна: 111-114, 116, 123-126.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначити шляхом порівняння цієї норми з нормами адміністративного та цивільного законодавства України, що стосуються прав інтелектуальної власності, та визначте існуючі розбіжності стосовно предмета ст. 177 КК та їх правову природу. 2. Вирішити практичні завдання, запропоновані викладачем. <p>Питання для поточного контролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які закони є базовими при кримінально-правовій оцінці діянь, передбачених ст. 177 КК? 2. Чи допускає диспозиція даного складу злочину безпосереднє

	<p>застосування міжнародно-правових норм?</p> <p>3. У чому особливість об'єктів інтелектуальної власності, які охороняються ст. 177 КК?</p> <p>4. Яким ознакам мають відповідати продукти інтелектуальної власності в якості предметів даного злочину?</p> <p>5. Як необхідно тлумачити терміни «використання» та «привласнення» щодо предмета даного складу злочину та його видів?</p> <p>6. Які «інші порушення права» інтелектуальної власності у цьому складі визнаються судовою практикою як злочинні?</p> <p>7. Якими є момент закінчення та конструкція даного складу злочину?</p> <p>8. За якими ознаками слід відмежувати склад злочину, передбачений ст. 177 КК, від правопорушень, що кваліфікуються за ст. 51² КУпАП?</p>
6	<p>Тема 2.3. Інші злочини проти інтелектуальної власності, передбачені</p> <p>1. Кримінально-правовий аналіз незаконного обігу дисків для лазерних систем зчитування, матриць, обладнання та сировини для їх виробництва (ст. 203¹ КК України)</p> <p>2. Незаконне використання знака для товарів і послуг, фірмового найменування, кваліфікованого зазначення походження товару (ст. 229 КК України)</p> <p>3. Кваліфікація незаконного збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять комерційну або банківську таємницю (ст. 231 КК України)</p> <p>4. Розголошення комерційної або банківської таємниці (ст. 232 КК України)</p> <p>Література: базова: 1, 2, 4, 6, 9; нормативна: 11, 12, 16, 22, 24, 29-31, 48, 51, 61, 67, 69, 82; допоміжна: 87, 89, 98, 103, 112, 113, 123.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <p>1. Визначити та обґрунтувати з огляду на дискусійність питання щодо віднесення вказаних злочинів до діянь проти інтелектуальної власності власну правову позицію про видовий об'єкт цих злочинів.</p> <p>2. Вирішити практичні завдання, запропоновані викладачем.</p> <p>Питання для поточного контролю:</p> <p>1. У чому особливість безпосередніх об'єктів складів злочинів, передбачених статтями 203¹, 229, 231, 232 КК?</p> <p>2. В чому знаходить прояв «незаконність» дій як ознака об'єктивної сторони вказаних складів злочинів?</p> <p>3. Який кримінально-правовий зміст мають поняття «обладнання», «матриця» та «сировина» у диспозиції ст. 203¹ КК?</p> <p>4. Чим регулюється діяльність суб'єктів господарювання, пов'язана з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування?</p> <p>5. У чому особливість таких предметів злочину, як: знак для товарів чи послуг, фірмове найменування, кваліфіковане зазначення походження товару (ст. 229 КК)?</p> <p>6. Як слід кваліфікувати дії винного при незаконному використанні назв доменних імен для адресації ресурсів в Інтернеті, що здійснюється шляхом незаконного втручання в цю мережу?</p> <p>7. У чому відмінність складу злочину, передбаченого ст. 229 КК, від діяння, яке містить ст. 192 КК (заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою)?</p>

	<p>8. До яких законодавчих та нормативних актів відсилає диспозиція ст. 231 КК України?</p> <p>9. Як сформульовані поняття комерційної і банківської таємниці у чинному законодавстві України?</p> <p>10. Які відомості суб'єктів господарської діяльності не можуть становити комерційної і банківської таємниці?</p> <p>11. Чим відрізняються конструкції складів злочинів, передбачені ч. 1 ст. 231 КК України?</p> <p>12. Хто є суб'єктом розголошення комерційної або банківської таємниці (ст. 232 КК України)?</p> <p>13. Які мотиви суб'єктивної сторони та їх зміст передбачає ст. 232 КК України?</p>
7	<p>Тема 3.1. Адміністративно-правова охорона об'єктів інтелектуальної власності</p> <p>1. Поняття адміністративно-правової охорони прав інтелектуальної власності</p> <p>2. Міжнародні і національні джерела адміністративно-правової охорони інтелектуальної власності</p> <p>3. Адміністративна відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності</p> <p>Література: базова: 1-3, 5, 7-9; нормативна: 38, 39, 47, 48, 51-85; допоміжна: 90, 92, 94, 97, 104, 105, 111, 114, 116, 118, 119, 124-127.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <p>1. Здійснити за обраною схемою порівняльно-правовий аналіз інститутів кримінально-правової та адміністративно-правової охорони прав інтелектуальної власності.</p> <p>2. Вирішити практичні завдання, запропоновані викладачем.</p> <p>Питання для поточного контролю:</p> <p>1. У чому сутність та ознаки адміністративно-правової охорони прав інтелектуальної власності?</p> <p>2. Які галузі законодавства, спеціальні закони та підзаконні нормативні акти є підґрунтям адміністративно-правової охорони прав інтелектуальної власності?</p> <p>3. Які об'єкти адміністративно-правового захисту авторських прав передбачені ст. 51² КУпАП?</p> <p>4. У чому сутність відповідальності за незаконне розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних (ст. 164⁹ КУпАП)?</p> <p>5. Які ознаки характеризують порушення законодавства, що регулює виробництво, експорт, імпорт дисків для лазерних систем зчитування, експорт, імпорт обладнання чи сировини для їх виробництва (ст. 164¹³ КУпАП)?</p>
8	<p>Тема 3.2. Адміністративно-правова охорона прав на об'єкт права інтелектуальної власності</p> <p>1. Поняття порушення прав на об'єкт права інтелектуальної власності</p> <p>2. Адміністративна відповідальність за порушення права розповсюдження і демонстрування фільмів</p> <p>3. Незаконне розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних</p>

	<p>Література: базова: 1-3, 5, 7-9; нормативна: 11, 14, 17, 19, 24, 25, 29, 30, 32-35; допоміжна: 95, 99, 101, 111, 114, 116, 120, 122, 124-126.</p> <p>Завдання на СРС: Вирішити практичні завдання, запропоновані викладачем.</p> <p>Питання для поточного контролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. У чому особливість делікту, пов'язаного з порушенням прав на об'єкт права інтелектуальної власності (ст. 51² КУпАП)? 2. Які об'єктивні ознаки правопорушення, передбаченого ст. 51² КУпАП? 3. Якими особливостями характеризується предмет даного правопорушення? 4. Потерпілий як елемент даного правопорушення? 5. Які державні органи уповноважені щодо надання необхідної інформації про предмет правопорушення? 6. Яке значення у вказаних адміністративних провадженнях має висновок експертизи? 7. Якими є вид і розмір матеріальної шкоди, що тягне адміністративну відповідальність? 8. У чому сутність розмежування проступків, передбачених ст. 51² (загальна норма) і ст. 164⁹ (спеціальна норма) КУпАП? 9. Яке правопорушення передбачене ст. 164⁶ КУпАП? 10. Які ознаки фільмокопії як предмета даного правопорушення? 11. У чому знаходять прояв ознаки об'єктивної сторони даного правопорушення (діяння, спосіб, місце тощо)? 12. У чому сутність розповсюдження фільмокопій як ознаки об'єктивної сторони даного правопорушення? 13. Хто є суб'єктом надання права на розповсюдження і демонстрування фільмів? 14. Яка роль і значення Державного реєстру фільмів? 15. Які суб'єктивні ознаки характеризують дане правопорушення? 16. Які кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки містить склад даного правопорушення? 17. У чому знаходить прояв незаконне розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних (ст. 164⁹ КУпАП)? 18. У чому особливості контрольної марки як предмета правопорушення і маркування як засобу ідентифікації? 19. Яке значення має Єдиний реєстр одержувачів контрольних марок? 20. Який ключовий закон характеризує бланкетність диспозиції даної норми? 21. Яке значення експертизи у встановленні контрафактних примірників? 22. Як визначаються збитки, завдані правопорушенням? 23. У чому особливість відповідальності реалізатора контрафактної продукції і суб'єкта підприємницької діяльності (власник, орендар торговельної точки, кіоску, відділу магазину тощо), якщо він організував її незаконне розповсюдження? 24. Які типові помилки мають місце при визначенні адміністративної відповідальності за ст. 164⁹ КУпАП та ст. 51² КУпАП?
9	<p>Тема 3.3. Адміністративно-правова охорона авторського і суміжних прав, пов'язаних з використанням мережі Інтернет</p>

	<p>1. Удосконалення законодавства із захисту права інтелектуальної власності в мережі Інтернет</p> <p>2. Порухення умов і правил, що визначають порядок припинення порушень авторського права і суміжних прав з використанням мережі Інтернет</p> <p>3. Наведення завідомо недостовірної інформації у заявах про припинення авторського права і (або) суміжних прав, вчинених з використанням мережі Інтернет</p> <p>Література: базова: 1-3, 5, 7-9; нормативна: 11, 47; допоміжна: 98, 103, 111, 114, 116, 124-126.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <p>1. Проаналізувати положення постанови Пленуму Верховного Суду України «Про застосування судами норм законодавства у справах про захист авторського права і суміжних прав» від 4 червня 2010 р. № 5. http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0005700-10/print</p> <p>2. Вирішити практичні завдання, запропоновані викладачем.</p> <p>Питання для поточного контролю:</p> <p>1. Якою є особливість охорони прав інтелектуальної власності у сфері Інтернет?</p> <p>2. Чим характеризується складність відстеження об'єкта інтелектуальної власності у мережі Інтернет?</p> <p>3. У чому сутність захисту прав інтелектуальної власності в Інтернеті від плагіату?</p> <p>4. У чому особливості функціонування в Інтернеті онлайн ресурсів, пов'язаних з об'єктами інтелектуальної власності?</p> <p>5. У чому сутність порушення умов і правил, що визначають порядок припинення порушень авторського права і (або) суміжних прав з використанням мережі Інтернет (ст. 164¹⁷ КУпАП)?</p> <p>6. Які форми протиправної поведінки власників веб-сайтів і постачальників послуг хостингу у сфері охорони прав інтелектуальної власності передбачено в адміністративному законодавстві?</p> <p>7. У чому визначаються суб'єктивні ознаки даного правопорушення?</p> <p>8. У чому сутність діяння, пов'язаного з наведенням завідомо недостовірної інформації у заявах про припинення авторського права і (або) суміжних прав, вчинених з використанням мережі Інтернет (ст. 164¹⁸ КУпАП)?</p> <p>9. Хто є суб'єктом даного правопорушення?</p>
--	--

6. Лабораторні заняття (комп'ютерний практикум)

Не передбачено навчальним планом.

7. Самостійна робота

Для студентів за заочною формою навчання виносяться поза аудиторні заняття і пропонуються для самостійного вивчення такі теми.

№ з/П	Назви тем і питань, що виносяться на самостійне опрацювання та посилання на навчальну літературу	Кількість годин СРС
1	Тема 1.1. Інтелектуальна власність як об'єкт публічно-правової охорони	14

	<p>1. Виникнення і становлення права інтелектуальної власності</p> <p>2. Поняття, зміст та значення права інтелектуальної власності</p> <p>3. Право інтелектуальної власності як об'єкт правового регулювання</p> <p>Література: базова: 1-8; нормативна: 11, 14, 16, 19-21, 24, 26, 32-36; допоміжна: 91, 96, 107, 109, 111, 114, 116, 119, 124-126, 128, 129.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <p>Обґрунтуйте соціальну обумовленість виникнення в суспільстві сфери інтелектуальної діяльності та потреб її правового регулювання.</p> <p>Питання для поточного контролю:</p> <p>1. В яких історичних умовах з'явилися паростки інтелектуальної власності та її підґрунтя?</p> <p>2. Які види інтелектуальних продуктів отримали перші патенти права інтелектуальної власності?</p> <p>3. Які законодавчі акти є джерелами формування прав інтелектуальної власності?</p> <p>4. У чому особливості становлення англо-американської і континентальної систем прав інтелектуальної власності?</p> <p>5. Які міжнародно-правові документи визначили розвиток міжнародного права у сфері інтелектуальної власності?</p> <p>6. У чому особливості становлення і розвитку прав інтелектуальної власності та її публічно-правової охорони на теренах України?</p>	
2	<p>Тема 3.1. Адміністративно-правова охорона об'єктів інтелектуальної власності</p> <p>1. Поняття адміністративно-правової охорони прав інтелектуальної власності</p> <p>2. Міжнародні і національні джерела адміністративно-правової охорони інтелектуальної власності</p> <p>3. Адміністративна відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності</p> <p>Література: базова: 1-3, 5, 7-9; нормативна: 38, 39, 47, 48, 51-85; допоміжна: 90, 92, 94, 97, 104, 105, 111, 114, 116, 118, 119, 124-127.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <p>Здійснити за обраною схемою порівняльно-правовий аналіз інститутів кримінально-правової та адміністративно-правової охорони прав інтелектуальної власності</p> <p>Питання для поточного контролю:</p> <p>1. У чому сутність та ознаки адміністративно-правової охорони прав інтелектуальної власності?</p> <p>2. Які галузі законодавства, спеціальні закони та підзаконні нормативні акти є підґрунтям адміністративно-правової охорони прав інтелектуальної власності?</p> <p>3. Які об'єкти адміністративно-правового захисту авторських прав передбачені ст. 51² КУпАП?</p> <p>4. У чому сутність відповідальності за незаконне розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних (ст. 164⁹ КУпАП)?</p> <p>5. Які ознаки характеризують порушення законодавства, що</p>	14

	регулює виробництво, експорт, імпорт дисків для лазерних систем зчитування, експорт, імпорт обладнання чи сировини для їх виробництва (ст. 164 ¹³ КУпАП)?	
--	--	--

8. Індивідуальні завдання

Студенти за заочною формою навчання, опрацьовуючи навчальний матеріал кредитного модуля «Публічно-правова охорона інтелектуальної власності», виконують індивідуальне семестрове завдання шляхом підготовки домашньої контрольної роботи (ДКР). Опрацювання навчального матеріалу кредитного модуля «Публічно-правова охорона інтелектуальної власності» при виконанні цього індивідуального завдання сприяє поглибленню і розширенню теоретичних знань студентів з окремих тем дисципліни, розвиває навички самостійної роботи з навчальною і науковою літературою, сприяє формуванню вміння використовувати знання для вирішення відповідних практичних завдань. ДКР виконується студентами самостійно із забезпеченням необхідних консультацій з окремих питань з боку викладача. Після підготовки ДКР студент має її захистити. Терміни видачі, виконання і захисту ДКР визначаються графіком, що розробляється випусковою кафедрою на кожний семестр.

Завдання на ДКР є Додатком 1 до робочої програми кредитного модуля.

9. Контрольні роботи

Метою модульної контрольної роботи (МКР) є закріплення студентами навчального матеріалу модуля, а також контроль рівня знань студентів після вивчення певної логічно завершеної частини робочої програми кредитного модуля.

Двогодинна МКР поділена на три 30-хвилинні контрольні роботи, які виконується студентами після завершення вивчення кожного розділу робочої програми.

Виконання кожної частини МКР полягає у відповіді на теоретичне питання, вирішенні тестів та розв'язанні задач. Питання до модульної контрольної роботи наводяться у Додатку 2 до робочої програми кредитного модуля.

10. Рейтингова система оцінювання результатів навчання

Рейтингова система оцінювання (РСО) для студентів за денною формою навчання наведена у Додатку 3 до робочої програми кредитного модуля.

Через те, що при заочній формі навчання відсутня система контролю навчально-пізнавальної діяльності студента протягом семестру, застосування РСО не доцільно. Незважаючи на це, оцінювання навчальної діяльності студента-заочника здійснюється за 100-бальною шкалою, бо це є вимогою оформлення додатку до диплома.

11. Методичні рекомендації

При вивченні теми 1.1 «Інтелектуальна власність як об'єкт публічно-правової охорони» слід здійснити історико-правовий екскурс щодо витоків та

генези інтелектуальної власності як природно-соціального явища та його особливостей на різних етапах розвитку цивілізації і значення для людства.

Тема 1.2 «Поняття публічно-правової охорони інтелектуальної власності та її види у сучасному вимірі» вимагає приділення основної уваги формуванню системи правового регулювання суспільних відносин у сфері інтелектуальної власності та забезпечення її правової охорони від протиправних посягань.

Вивчення теми 1.3 «Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності» має важливе значення для оволодіння знаннями щодо функціонуючої міжнародно-правової системи публічно-правової охорони прав інтелектуальної власності, яка є інструментом та правовим регулятором суспільних відносин щодо інтелектуального потенціалу як національних середовищ, так і світу загалом.

При опрацюванні теми 2.1 «Об'єкт злочинів проти прав інтелектуальної власності та кримінально-правова охорона авторського права і суміжних прав» слід з'ясувати проблему визначення видового об'єкта злочинів проти інтелектуальної власності та пов'язані з нею існуючі ідеї щодо виокремлення цих діянь у вітчизняному кримінальному законодавстві. Крім того, доцільно звернути увагу на існуючі суперечливі підходи щодо визначення суспільно небезпечних наслідків указаних злочинів, що пов'язано з питаннями з'ясування заподіяної ними шкоди.

Вивчаючи тему 2.2 «Незаконне використання винаходу, корисної моделі, промислового зразка, топографії інтегральної мікросхеми, сорту рослин, раціоналізаторської пропозиції, привласнення авторства на них або інше умисне порушення права на ці об'єкти», необхідно зосередити увагу на множині об'єктів кримінально-правової охорони в диспозиції цієї норми та їх неоднозначність за рівнем інтелектуального чинника. Окремого з'ясування потребує визначення у відповідності з бланкетною диспозицією норми конвенційної, законодавчої та нормативної бази, необхідної для кваліфікації вказаних діянь, питання щодо встановлення потерпілих та визначення шкоди, заподіяної цими злочинами, а також значення її розміру для кваліфікації вказаних діянь.

Окрему групу кримінально-правових норм, що охороняють права інтелектуальної власності, становлять норми, що розглядаються за темою 2.3 «Інші злочини проти прав інтелектуальної власності». При їх вивченні слід враховувати дискусійність у теорії кримінального права щодо віднесення діянь (ст. ст. 203¹, 229, 231, 232 КК України), передбачених даними нормами, до злочинів проти інтелектуальної власності. У зв'язку з цим доцільно визначити власне бачення та обґрунтування щодо цього питання.

Тема 3.1 «Адміністративно-правова охорона об'єктів інтелектуальної власності» розпочинає самостійну складову публічно-правової охорони прав інтелектуальної власності. Разом з цим, методологічно вона може бути опрацьована у порівняльно-правовому аспекті з кримінально-правовим блоком навчальної дисципліни, проте з урахуванням певних особливостей. Зокрема, слід звернути увагу на специфічний зміст окремих адміністровано-правових норм, що являють собою дещо ширший комплекс об'єктів інтелектуальної

власності. Водночас, важливим є відмежування адміністративно-правових деліктів від кримінальних правопорушень, предметом яких є інтелектуальна власність. При вивченні теми 3.2 «Адміністративно-правова охорона прав на об'єкт права інтелектуальної власності» основну увагу слід зосередити на аналізі складів конкретних адміністративних правопорушень у сфері інтелектуальної власності та їх кваліфікації.

Заключна тема 3.3 «Адміністративно-правова охорона авторського і суміжних прав, пов'язаних з використанням мережі Інтернет» вимагає аналізу сучасного стану та перспектив адміністративно-правового регулювання продуктів інтелектуальної власності, зокрема у цифровому середовищі, а також запобігання в ньому відповідним правопорушенням.

12. Рекомендована література

12.1. Базова

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України* 1996. № 30. Ст. 141.
2. Цивільний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 16. ст. 112.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення. *Відомості Верховної Ради Української РСР*. 1984. додаток до № 51. Ст. 1122.
4. Кримінальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25-26. ст. 131.
5. Кримінальне право України : Особлива частина : підручник / В. Я. Тацій, В. І. Тютюгін, В. І. Борисов та ін. ; за ред. В. Я. Тація, В. І. Тютюгіна, В. І. Борисова. 6-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2020. 768 с.
6. Основи правової охорони інтелектуальної власності в Україні : Підручник / За ред. О. А. Підпригори, О. Д. Святоцького. К.: Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2003. 236 с.
7. Право інтелектуальної власності : академічний курс. [О. П. Орлюк та ін.]; [ред. О. П. Орлюк, О. Д. Святоцький]. К. : Видавничий дім «Ін Юре», 2007. 696 с.
8. Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. Харків : Право, 2016. Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 2017. 1064 с.
9. Данильян О. Г. *Методологія наукових досліджень* : підручник / О. Данильян, О.П. Дзьобань. Харків : Право, 2019. 368 с.

Законодавство, підзаконні акти, міжнародно-правові та інші нормативні документи

10. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23.12.1993 №3792-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 13. ст. 64.

11. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг. Закон України від 15.12.1993 р. № 3689-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 7. ст. 36.
12. Про бібліотеки і бібліотечну справу : Закон України від 27.01.1995 р. № 32/95-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 7. ст. 45.
13. Про видавничу справу : Закон України від 05.06.1997 р. № 318/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 32. ст. 206.
14. Про внесення змін до деяких законів України щодо захисту інформаційного телерадіопростору України : Закон України від 05.02.2015 № 159-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 18. ст. 131.
15. Про захист інформації в автоматизованих системах : Закон України від 05.06.1994 р. № 80/94-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 31. ст. 286.
16. Про державну підтримку кінематографії в Україні : Закон України від 23.03.2017 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 20. ст. 240.
17. Про театри і театральну справу. Закон України від 31.05.2005 № 2605-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 26. ст. 350.
18. Про телебачення і радіомовлення : Закон України від 21.12.1993 р. № 3759-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 10. ст. 43.
19. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 32. ст. 314.
20. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні : Закон України від 16.11.1992 № 2782-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 1. ст. 1 2014.
21. Про захист від недобросовісної конкуренції : Закон України від 07.06.1996 р. № 236/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 36. ст. 164.
22. Про захист прав споживачів : Закон України від 12.05.1991 № 1023-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 30. ст. 379.
23. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 № 2657-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 48. ст. 650.
24. Про кінематографію : Закон України від 13.01.1998 № 9/98-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 22. ст. 114.
25. Про науково-технічну інформацію : Закон України від 25.06.1993 № 3322-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 33. ст. 345.
26. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 3. ст. 25.
27. Про основи національної безпеки України : Закон України від 19.06.2003 № 964-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 39. ст. 351.
28. Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування : Закон України від 17.01.2002 № 2953-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 17. ст. 121.
29. Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, комп'ютерних програм, баз даних : Закон України від 23.03.2000 № 1587-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 24. ст. 183.

30. Про охорону прав на зазначення походження товарів : Закон України від 16.06.1999 № 752-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 32. ст. 267.

31. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України від 15.12.1993 № 3687-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 7. ст. 32.

32. Про охорону прав на промислові зразки : Закон України від 15.12.1993 № 3688-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 7. ст. 34.

33. Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем : Закон України від 05.11.1997 № 621/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 8. ст. 28.

34. Про охорону прав на сорти рослин : Закон України від 21.04.1993 № 3116-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 21. ст.218.

35. Про племінну справу у тваринництві : Закон України від 15.12.1993 № 3691-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 2. ст. 7.

36. Про ратифікацію Протоколу про вступ України до Світової організації торгівлі : Закон України від 10.04.2008 № 250-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2008. №23. ст. 213.

37. Про приєднання України до Протоколу до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків : Закон України від 01.06.2000 № 1763-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 35. ст. 285.

38. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу : Закон України від 08.03.2004. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 29. ст. 367.

39. Про стратегію сталого розвитку «Україна – 2020» : Указ Президента України від 12.01.2015 № 5/2015. *Урядовий кур'єр*. Офіційне видання від 15.01.2015. № 6.

40. Про Стратегію кібербезпеки : Указ Президента України від 15.03.2016 р. «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 27 січня 2016 року «Про Стратегію кібербезпеки України». *Офіційний вісник України* від 29.03.2016. 2016. № 23. ст. 899.

41. Про утворення Вищого суду з питань інтелектуальної власності : Указ Президента України від 29.09.2017 р. № 299/2017. *Офіційний вісник Президента України*. 2017. № 22. ст. 437.

42. Концепція реформ державної системи охорони інтелектуальної власності в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.06.2016 р. № 402-р. *Офіційний вісник України* від 14.06.2016. 2016. № 44. ст. 1625.

43. Про припинення діяльності Державного підприємства «Українське агентство з авторських та суміжних прав» шляхом реорганізації в Державну організацію «Українське агентство з авторських та суміжних прав» : Наказ Державної служби інтелектуальної власності України від 25.07.2013 р. № 392-Н URL : <http://sips.gov.ua/ua/news.html? m=publications& t=rec&id=2311&fp=133> (дата звернення: 08.04.2020 р.).

44. Положення про Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України : Постанова Кабінету Міністрів України від

11.09.2019. № 838. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/mn022154> (дата звернення: 08.04.2020 р.)

45. Про затвердження мінімальних ставок винагороди (роялті) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав : Постанова Кабінету Міністрів України від 18.01.2003 р. № 72. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/72-2003-%D0%BF> (дата звернення: 08.04.2020 р.).

46. Про затвердження мінімальних ставок винагороди авторам технологій і особам, які здійснюють їх трансфер : Постанова Кабінету Міністрів України від 04.06.2008 р. № 520. *Офіційний вісник України*. 2003. № 4. ст. 129.

47. Про затвердження Положення про Державне агентство України з питань кіно : Постанова Кабінету Міністрів України від 17.07.2014 № 277. *Офіційний вісник України*. 2014. № 59. ст. 1618.

48. Про створення державного підприємства «Інтелзахист» : Наказ Міністерства освіти і науки України від 06.08.2002 р. № 449. *Державна служба інтелектуальної власності*. URL: <http://sips.gov.ua/ua/dpi/nakaz.html> (дата звернення: 08.04.2020 р.).

49. Про нормативно-правові акти, що регулюють питання, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності : Інформаційний лист Вищого Господарського Суду України від 20.02.2007 р. № 01-8/91. *Бюлетень законодавства і юридичної практики*. 2007. № 6.

50. Про застосування судами норм законодавства у справах про захист авторського права і суміжних прав : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 04.06.2010 р. № 5. *Вісник Верховного суду України*. 2010. № 6.

51. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності : Міжнародний документ від 15.04.1994 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/981_018 (дата звернення: 08.04.2020 р.).

52. Протокол про вступ України до Світової організації торгівлі : Протокол ратифіковано Законом № 250-VI від 10.04.2008. *Відомості Верховної Ради України*. 2008. № 23. ст.213.

53. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів : Міжнародний документ від 24.07.1971. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_051 (дата звернення: 08.04.2020 р.).

54. Брюссельська конвенція о распространении несущих программы сигналов, передаваемых через спутники. URL: http://www.wipo.int/treaties/en/ip/brussels/trtdocs_wo025.html (дата звернення: 08.04.2020 р.).

55. Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів з метою патентної процедури, підписаний у Будапешті 28.04.1977 р. (Про приєднання до Договору див. Закон № 474/96-ВР від 01.11.96 URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_039/print (дата звернення: 08.04.2020 р.).

56. Вашингтонський договір про інтелектуальну власність у відношенні інтегральних мікросхем URL : http://www.wipo.int/treaties/en/ip/washington/trtdocs_wo011.html (дата звернення: 08.04.2020 р.).

57. Віденська угода про заснування Міжнародної класифікації зображувальних елементів знаків (Про приєднання до Угоди див. Закон № 1000-VI від 18.02.2009 р. URL : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_h33 (дата звернення: 08.04.2020 р.).

58. Всесвітня конвенція про авторське право 1952 року (Про участь України у Конвенції додатково див. Постанову ВР № 3794-12 від 23.12.93) URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_052 (дата звернення: 08.04.2020 р.).

59. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про авторське право, прийнятий Дипломатичною конференцією 20.12.1996 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_770 (дата звернення: 08.04.2020 р.).

60. Всесвітня організація інтелектуальної власності. Договори. URL: <http://www.wipo.int/treaties/ru/> (дата звернення: 08.04.2020 р.).

61. Гаазький Акт Гаазької угоди про міжнародну реєстрацію промислових зразків, прийнятий 28.11.1960 р. в Гаазі: URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_132 (дата звернення: 08.04.2020 р.).

62. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про виконання і фонограми, прийнятий Дипломатичною конференцією 20.12.1996 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_769/print (дата звернення: 08.04.2020 р.).

63. Договір про закони щодо товарних знаків. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_102/print (дата звернення: 08.04.2020 р.).

64. Договір про патентне право. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/895_002/print (дата звернення: 08.04.2020 р.).

65. Договір про патентну кооперацію від 19.06.1970 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/895_001/print (дата звернення: 08.04.2020 р.).

66. Женевський акт Гаазької угоди про міжнародну реєстрацію промислових зразків, прийнятий 2 липня 1999 р. в Женеві. URL : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_601 (дата звернення: 08.04.2020 р.).

67. Конвенція про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності від 14.07.1967 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_169/print (дата звернення: 08.04.2020 р.).

68. Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їхніх фонограм від 29.10.1971 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_124 (дата звернення: 08.04.2020 р.).

69. Лісабонська угода про охорону найменувань місць походження та їхньої міжнародної реєстрації від 31.10.1958 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_b11/print (дата звернення: 08.04.2020 р.).

70. Локарнська угода про заснування Міжнародної класифікації промислових зразків від 8.10.1968 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_b07 (дата звернення: 08.04.2020 р.).

71. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків від 14.04.1891 р. URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_134/print (дата звернення: 08.04.2020 р.).

72. Мадридська угода про недопущення неправдивих або таких, що вводять в оману, зазначень походження товарів. URL: <http://www.wipo.int/treaties/en/ip/madrid/> (дата звернення: 08.04.2020 р.).

73. Міжнародна конвенція по охороні нових сортів рослин від 02.12.1961 р. URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_856 (дата звернення: 08.04.2020 р.).

74. Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення від 26.10.1961 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_763/print (дата звернення: 08.04.2020 р.).

75. Найробський договір про охорону Олімпійського символу : Указ Президента про приєднання до Договору від 13.03.1998 № 192/98. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_995 (дата звернення: 08.04.2020 р.).

76. Ніщцька угода про Міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків від 15.06.1957 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_066/print (дата звернення: 08.04.2020 р.).

77. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20.03.1883 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_123/print (дата звернення: 08.04.2020 р.).

78. Пекінський договір по аудіовізуальним виконанням. URL: http://www.wipo.int/export/sites/www/treaties/ru/ip/beijing/pdf/beijing_treaty.pdf.

79. Правила до Сінгапурського договору про право товарних знаків. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_h58 (дата звернення: 08.04.2020 р.).

80. Про координацію певних положень авторського права і суміжних прав щодо радіомовлення через супутники і ретрансляції по дротовому зв'язку : Директива Ради ЄС від 27.09.1993 р. № 93/83. URL: http://megalib.com.ua/content/184_34_Programa_integracii_Ukraini_do_Evropeiskogo_Souzy_y_galyzi_avtorskogo_prava_i_sumi_jnih_prav.html (дата звернення: 08.04.2020 р.).

81. Про правовий захист баз даних : Директива Європейського Парламенту та Ради від 11.03.1996 р. № 96/9/ЄС. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/994_241 (дата звернення: 08.04.2020 р.).

82. Про правову охорону комп'ютерних програм. Директива Ради Європейського співтовариства від 14.05.1991 р. № 91/250/ЄЕС. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_065 (дата звернення: 08.04.2020 р.).

83. Про уніфікацію строку охорони авторського права і деяких суміжних прав : Директива Ради від 23.10.1993 р. № 93/98/ЄЕС. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_434 (дата звернення: 08.04.2020 р.).

84. Сінгапурський договір про право товарних знаків : Закон України від 15.04.2009 р. № 1263-VI. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_h54/print1324563710759816 (дата звернення: 08.04.2020 р.).

85. Страсбурзька угода про Міжнародну патентну класифікацію від 24.03.1971 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/999_001_ (дата звернення: 08.04.2020 р.).

86. Угода про заснування Світової організації торгівлі від 15.04.1994 р. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_342 (дата звернення: 08.04.2020 р.).

87. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/981_018 (дата звернення: 08.04.2020 р.).

88. Щодо права на прокат та права на отримання рентної плати та деяких прав, пов'язаних з авторським правом в галузі інтелектуальної власності : Директива Ради Європи від 19.11.1992 р. № 92/100/ЄЕС. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_360 (дата звернення: 08.04.2020 р.).

Допоміжна література

89. Актуальні питання кримінального законодавства України та практики його застосування : монографія / В. Я. Тацій, В. І. Борисов, Л. М. Демидова та ін.; за заг. ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, Л. М. Демидової. Харків: Право, 2017. 400 с.

90. Актуальні проблеми кримінально-правової кваліфікації : навч. посіб. За заг. ред. В. В. Толчія ; наук. ред. В. І. Антипова, Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД». 2017. 896 с.

91. Андрушко П. П. Кримінально-правова охорона прав інтелектуальної власності в Україні. К. : Форум, 2004. 160 с.

92. Авторське право та суміжні права в Україні: Їх захист та відповідальність : практичний посібник. К.: «Центр учбової літератури», 218.

93. Баранов О. А. Інтернет речей: теоретико-методологічні основи правового регулювання. Т. 1: Сфери застосування, ризики і бар'єри, проблеми правового регулювання : монографія. 2-ге вид. Харків : Право. 2018. 224 с.

94. Бернерс-Лі, Тім. Заснування Павутини: З чого починалось і до чого прийде Всесвітня мережа / Т. Бернерс-Лі, М. Фічетті; Пер. з англ. А. Іщенко. К.: «Києво-Могилянська академія», 2007. 207 с.

95. Бошицький Ю. Л. Мала енциклопедія права інтелектуальної власності. Київ : Вид-во Європ. ун-ту, 2009. 260 с.

96. Ващинець І. Деякі питання юридичної природи виключних авторських прав. URL: <http://kievlegal.com.ua/node/4> (дата звернення: 08.04.2020 р.).

97. Галінська С. Існування електронних бібліотек в Україні: сучасність та перспективи. *Інтелектуальна власність*. 2009. № 11. С. 17-22.

98. Гульбин Ю. Т. Интеллектуальные права на результаты интеллектуальной деятельности. М.: «Юрсервитум». 2014. 229 с.

99. Гулкевич В. Д. Історія розвитку кримінального законодавства про охорону авторського права і суміжних прав на території України. *Кримінальне право України*. 2005. № 8-9. С. 37-58.

100. Гуменюк О., Арданов О. Плагіат та інші актуальні проблеми реалізації авторського права у діяльності засобів масової інформації. *Інтелектуальна власність*. 2009. № 5. С. 13-21.

101. Жилінкова І. Правове регулювання Інтернет-відносин. *Право України*. 2003. № 5. С. 124-128.

102. Застосування судами законодавства у справах про адміністративні правопорушення у сфері інтелектуальної власності (ст. 51², 164⁹ КУпАП). URL: [http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/\(documents\)/BFBD8AFB5E6BC531C2257B7C0042599B](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/(documents)/BFBD8AFB5E6BC531C2257B7C0042599B) (дата звернення: 08.04.2020 р.).

103. Згуровський М. З. Набуття та здійснення прав інтелектуальної власності у вищих навчальних закладах. *Наука та інновації*. 2007. Т. 3. № 4. С. 58-61.

104. Інтелектуальна власність: теорія і практика інноваційної діяльності: Підручник / За ред. М. В. Вачевського. К. : ВД Професіонал, 2005. 448 с.

105. Капітаненко Н. П. Адміністративно-правовий захист авторських прав. *Право і суспільство* URL : http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2017/3_2017/part_1/24.pdf (дата звернення: 08.04.2020 р.).

106. Капіца Ю. М., Ступак С. К. Жувака О. В. Авторське право і суміжні права в Європі : монографія. К. : Логос, 2012. 696 с.

107. Коваленко Є. В. Проблеми охорони й захисту прав інтелектуальної власності в Інтернеті. URL: <http://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/19788/1/%D0%84.%D0%9A%D0%BE%D0%B2%D0%86.pdf> (дата звернення: 08.04.2020 р.).

108. Котеньова О. В., Гущенко І. В. Міжнародно-правові механізми охорони та захисту авторських прав. *Публічне і приватне право: проблеми методології, теорії та практики* : Міжнар. юрид. наук.-практ. Інтернет-конференція. (14.05.2013р.). URL: http://www.legalactivity.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=529%3A130513-12&catid=67%3A2-0513&Itemid=83&lang=ru (дата звернення: 08.04.2020 р.).

109. Кохановська О. Основні теорії права інтелектуальної власності та їх вплив на розвиток сучасного законодавства в Україні. *Право України*. 2011. № 5. С. 52-59.

110. Макаренко Г. Україна у боротьбі з піратством: поступ і бар'єри. *Юридичний вісник України*. 2007. № 11. С. 5.

111. Мамчур Л., Ситцовой В. Еволюція законодавства про авторське право в Україні в першій половині 90-х років минулого століття. *Інтелектуальна власність в Україні*. 2017. № 2. С. 8-9.

112. Маріц Д. О. Ноу-хау як об'єкт інформаційного захисту. *Правова інформатика*. № 3 (12). 2014. С. 70-76.

113. Міжнародні угоди у сфері інтелектуальної власності. Метод. вказівки з дисц. «Інтелектуальна власність» для студ. техн. спец. усіх форм навчання / Уклад. І. І. Верба, В. В. Пригода. К., 2004. 72 с.

114. Мікульонок І. О. Інтелектуальна власність : навч. посіб. 3-тє вид., переробл. і допов. К. : Кондор-Видавництво, 2014. 242 с.

115. Мікульонок І. О. Інтелектуальна власність та патентознавство: підручник. 3-тє вид., переробл. і допов. К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2019. 244 с.

116. Мисливий В. А. Публічно-правова охорона інтелектуальної власності: кримінально-правовий аспект. Створення, охорона, захист і комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності : Матеріали науково-практичної конференції / 26 квітня 2019 р., м. Київ / Упоряд. : Фурашев В. М., Петряєв С. Ю., Барюаш В. А. Київ : Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» Вид-во «Політехніка». 2019. С.63-67.

117. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / Д. С. Азаров, В. К. Гришук, А. В. Савченко та ін. К. : Юрінком Інтер, 2017. 1104 с.

118. Нерсесян А. С. Кримінально-правова охорона прав інтелектуальної власності : монографія. Хмельницький : Видавництво ХУУП, 2010. 192 с.

119. Основи ІТ-права : навч. посіб. / Т. В. Бачинський, Р. І. Радейко, О. І. Харитоновна та ін. ; за заг. ред. Т. В. Бачинського. 2-ге вид., допов. і перероб. Київ : Юрінком Інтер, 2017. 208 с.

120. Панькевич В. М., Вербська М. О. Проблеми захисту авторського права в Україні. URL : http://www.rusnauka.com/1_NIO_2013/Pravo/3_124135.doc.htm (дата звернення: 08.04.2020 р.).

121. Потехіна В. Інтелектуальна власність / За ред. Дахна І. І. Київ : ЦУЛ, 2008. 413 с.

122. Правове забезпечення сфери інтелектуальної власності в Україні в контексті Європейської інтеграції: концептуальні засади : монографія / за наук. ред. О. П. Орлюк ; кол. авторів : В. С. Дробязко, А. В. Міндрул, О. Тверзенко, Л. І. Работягова, О. О. Штефан та ін. К. : Лазурит Поліграф, 2010. 464 с.

123. Проект Закону України «Про Національну систему охорони інтелектуальної власності в Україні». *Право України*. 2016. № 11. С.23-60.

124. Світові тенденції охорони інтелектуальної власності та Україна. Центр Разумкова. *Національна безпека та оборона*. 2001. № 10. URL : http://shron1.chtyvo.org.ua/Natsionalna_bezpeka_i_oborona/2001_N10_22_Problem_y_okhorony_intelektualnoi_vlasnosti_v_Ukraini.pdf (дата звернення: 08.04.2020 р.).

125. Солощук М., Капінос М., Лерантович Е. Захист прав інтелектуальної власності. *Інтелектуальна власність*. 2008. № 11. С. 51-62.

126. Створення, охорона, захист і комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності : Матеріали науково-практичної конференції / 26 квітня 2019 р., м. Київ / Упоряд. : Фурашев В. М., Петряєв С. Ю., Барбаш В. А. Київ : Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» Вид-во «Політехніка». 2019. 194 с.

127. Тарасенко Л. Л. Комп'ютерна програма як об'єкт інтелектуального права. URL : <http://aphd.ua/publication-167> (дата звернення: 08.04.2020 р.).

128. Троцюк Н. В. Адміністративно-правовий захист авторських прав. *Часопис Київського університету права*. 2015. № 1. С. 216-219.

129. Харченко В. Б. Кримінально-правова охорона прав на результати творчої діяльності та засоби індивідуалізації в Україні : монографія. Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2011. 480 с.

130. Фурашев В. М. Кіберпростір та інформаційний простір, кібербезпека та інформаційна безпека: сутність, визначення, відмінності. *Інформація і право*. 2012. № 2. С. 162-169.

131. Ходаківський Є. І., Якобчук В. П., Литвинчук І. Л. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти. навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2014. 276 с.

132. Целих Н. М. Інтелектуальна власність : Навчальний посібник для студентів ВЗН. Х. : Вид-во ХНАДУ, 2007. 133 с.

133. Цибульов П. М. Основи інтелектуальної власності : Навчальний посібник. К. : «Інст. інтел. власності і права», 2005. 112 с.

134. Шакірова О. В. Захист прав інтелектуальної власності: законодавчий аспект. *Міжнародний юридичний вісник* : зб. наук. праць Національного університету державної податкової служби України. 2014. Вип. 1. С. 219-224.

135. Шишка Р. Б. Охорона права інтелектуальної власності: авторсько-правовий аспект : монографія. Харків : Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2002. 368 с.

136. Яшарова М. М. Визначення поняття промислової власності в історії законодавства України та інших країн. *Часопис Київського університету права*. 2014. № 1. С.238-242.

Додаток 1
до робочої програми кредитного модуля
«Публічно-правова охорона інтелектуальної власності»

Варіанти завдань для виконання домашньої контрольної роботи

Варіант для виконання обирається студентом за номером у списку групи.

Варіант 1

Теоретичне завдання

Надайте кримінально-правову характеристику порушення авторського права та суміжних прав (ст. 176 КК України).

Задача № 1

А., в порушення ст. ст. 15, 18, 32 Закону України «Про авторське право та суміжні права», шляхом інсталювання відтворив неліцензійні програми забезпечення: Windows XP Professional» – 2 екземпляри, soft Office 2003» – 2 екземпляри, встановивши їх на два комп'ютерні системні блоки, які цього ж дня за 7800 грн. реалізував Н. у приміщенні магазину, тобто незаконно відтворив і розповсюдив комп'ютерні програми, що завдало матеріальної шкоди у значному розмірі корпорації «Майкрософт», отже вчинив злочин, передбачений ч. 1 ст. 176 КК України.

Суд, враховуючи, що А. вперше вчинив злочин невеликої тяжкості, щиро розкаявся, активно сприяв розкриттю злочину, усунув заповідяну шкоду, звільнив його від кримінальної відповідальності на підставі ст. 45 КК України, а кримінальну справу закрити провадженням.

Чи обґрунтоване рішення суду?

Задача № 2

На замовлення відвідувачів магазину реалізатор Х. (за дозволом суб'єкта підприємницької діяльності Ф.) записав на чистий компактдиск чотири фонограми пісень, за що отримав 4 грн., тобто вчинив такі дії, як використання у формі відтворення та продаж. При цьому у Ф. відсутні ліцензії на право відтворення і продажу музичного твору на компактдиску.

Крім того, під час перевірки виявлено 50 компактдисків із фонограмами (незаконно відтвореними) без контрольних марок, які зберігались у приміщенні для продажу і були вилучені разом із системним блоком з процесором Celeron.

Як слід кваліфікувати дії реалізатора Х.? Чи підлягає адміністративній відповідальності підприємець Ф.? Скільки проваджень має бути в даному випадку і чи вимагають вони об'єднання?

Варіант 2

Теоретичне завдання

Розкрийте кримінально-правову характеристику незаконного

використання винаходу, корисної моделі, промислового зразка, топографії інтегральної мікросхеми, сорту рослин, раціоналізаторської пропозиції (ст. 177 КК України).

Задача № 1

У період з лютого по липень 2013 р. Т., маючи умисел, спрямований на незаконне відтворення і розповсюдження комп'ютерних програм, знаходячись за місцем свого проживання, умисно відтворив комп'ютерні програми «Adobe Photoshop», використовуючи власний персональний комп'ютер з приводом для запису «LG» комп'ютерного системного блоку, без згоди суб'єктів авторського права (суб'єктів суміжних прав) на них та записав на лазерні комп'ютерні диски у кількості 33 примірники. Продовжуючи свої дії, Т. умисно розповсюдив лазерні комп'ютерні диски в кількості 33 шт., на яких були записані відтворені комп'ютерні програми «Adobe Photoshop», а саме: «Adobe Photoshop» CS3 (32 примірники) вартістю 156103,29 грн., «Adobe Photoshop» CS4» (31 примірник) вартістю 156103,29 грн.; «Adobe Photoshop CS5» (31 примірник) вартістю 156103,29 грн.; «Adobe Photoshop CS6» (31 примірник) вартістю 156103,29 грн. та відтворені комп'ютерні програми «Windows», а саме: «Microsoft Windows7 ultimate» (2 примірники) вартістю 4748,80 грн. шляхом продажу вказаних комп'ютерних дисків М. за грошові кошти в сумі 500 грн., чим спричинив Adobe Systems Inc матеріальні збитки на загальну суму 624413,16 грн. та корпорації «Windows» матеріальні збитки на загальну суму 4748,80 грн., загальна шкода, спричинена діями Т., становить 629161,96 грн., що є особливо великим розміром.

Дії Т. суд кваліфікував за ч. 1 ст. 176 КК України як незаконне відтворення, розповсюдження комп'ютерних програм, що завдало матеріальної шкоди у значному розмірі, за ч. 3 ст. 176 КК України як незаконне відтворення, розповсюдження комп'ютерних програм, що завдало матеріальної шкоди в особливо великому розмірі.

Проаналізуйте витяг з вироку суду та визначте чи відповідає він бланкетній диспозиції ст. 176 КК України.

Задача № 2

Суддя місцевого суду, розглянувши адміністративне провадження стосовно приватного підприємця Т., зазначив у постанові, що зафіксовано незаконне використання примірників аудіокопій, які згідно з висновком експертизи є контрафактною продукцією. Зокрема Т. надав клієнтам у пункті прокату, що йому належить, відеокасети із записом фільму «8 женщин» без контрольної марки.

Чи утворює прокат контрафактної продукції адміністративне правопорушення? Як слід кваліфікувати дії Т.?

Варіант 3

Теоретичне завдання

Охарактеризуйте об'єкти адміністративно-правового захисту авторських

прав, передбачені ст. 51² КУпАП.

Задача № 1

Т. у період з травня по липень 2014 р. з корисливих спонукань, маючи умисел на незаконне розповсюдження комп'ютерних програм, без відповідного дозволу власника прав інтелектуальної власності на комп'ютерну програму «ArchiCAD», розповсюдив неліцензійний примірник комп'ютерної програми «ArchiCAD», сума за один примірник програми «ArchiCAD» склала 74 181 грн. 71 коп., на жорсткий диск комп'ютера замовника Ф., за що отримав винагороду від нього у сумі 400 гривень.

У жовтні 2014 р., переслідуючи корисний мотив, маючи умисел на незаконне розповсюдження комп'ютерних програм, неправомірно, без відповідного дозволу власника прав інтелектуальної власності на комп'ютерну програму «ArchiCAD», вчинив незаконне розповсюдження неліцензійного примірника цієї комп'ютерної програми, сума за один її примірник складає 101609 грн. 71 коп., на жорсткий диск комп'ютера замовника Н., за що отримав винагороду від нього у сумі 150 гривень.

Кваліфікуйте дії Т. Рішення обґрунтуйте.

Задача № 2

Інспектори Державної податкової інспекції при перевірці комп'ютерного клубу «Орион», що належить підприємцю В., вилучили 25 системних блоків із записаними на них комп'ютерними іграми (об'єктами права інтелектуальної власності), які В. незаконно надавав у використання третім особам.

Свою вину В. не визнав і пояснив, що вимоги Закону України «Про авторське право і суміжні права» він не порушував, оскільки комп'ютерні ігри не є такими програмами, які приводять у дію комп'ютер, тому їх використання не є порушенням положень цього Закону.

Згідно з п. 4 ч. 1 ст. 24 Закону особа, яка правомірно володіє правомірно виготовленим примірником комп'ютерної програми, має право без згоди автора або іншої особи, котра має авторське право на цю програму, спостерігати, вивчати, досліджувати функціонування комп'ютерних програм з метою визначення ідей і принципів, що лежать в її основі, за умови, що це робиться в процесі виконання будь-якої дії із завантаження, показу, функціонування, передачі чи запису в пам'ять комп'ютерної програми.

Яке рішення має прийняти суд щодо даного провадження?

Варіант 4

Теоретичне завдання

Надайте характеристику незаконному розповсюдженню примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних (ст. 164⁹ КУпАП).

Задача № 1

Б., маючи умисел на розповсюдження аудіовізуальних творів на DVD

дисках для лазерних систем зчитування, в порушення законів України «Про авторське право і суміжні права», «Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаного з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування» та Положення «Про державне посвідчення на право розповсюдження і демонстрування фільмів», затвердженого постановою КМУ від 17.08.1998 р. за № 1315, якими передбачено порядок здійснення операцій із зберігання, переміщення та розповсюдження дисків для лазерних систем зчитування з записами на них аудіовізуальних творів, без дозволу автора чи осіб, які мають виключні авторські та суміжні права на відтворення та розповсюдження аудіовізуальних творів, придбав у невстановленої досудовим слідством особи на ринку «Петрівка» в Києві невстановлену слідством кількість DVD дисків з записами творів мистецтва, які зберігав за місцем свого проживання.

У подальшому Б. незаконно розмістив у м. Бровари торгову точку з реалізації вказаних дисків, де 1 жовтня 2010 р., близько 14 год., реалізував К. за 30 грн. DVD диск з записами на такому творів.

Окрім цього Б. намагався реалізувати 223 DVD диски для лазерних систем зчитування з записами творів мистецтва, право на розповсюдження яких в Україні належить ТОВ «Відеосервіс України», якому надано право на розповсюдження і виготовлення екземплярів фільмів будь-яким способом, що підтверджується договором № 1 від 22.11.2005 р., укладеним між ТОВ «Відеосервіс України» та Bur Produktion LTD., у кількості 129 примірників, що призвело до заподіяння вказаному товариству матеріальних збитків у розмірі 4985,85 грн., ТОВ «Геміні», якому надано ексклюзивне право та ліцензію, згідно з угодою від 01.01.2010 р., укладеною між компанією «XX сторіччя фокс хоум ентертеймент лімітед» та ТОВ «Геміні Дистрибуція», у кількості 99 примірників творів, що заподіяло такому матеріальних збитків у розмірі 4455 грн., і ЗАТ «Бі енд Ейч» право розповсюдження і демонстрації фільмів, що надано державними посвідченнями № 15.5781.2010К, 15.5016.2010К, 24.4256.2010К, у кількості 2-х примірників, що заподіяло збитки в розмірі 1200 гривень.

Кваліфікуйте дії Б. Рішення обґрунтуйте.

Задача № 2

Районний суд притягнув до адміністративної відповідальності М. за правопорушення, склад якого передбачений ст. 51² КУпАП, із накладенням стягнення у виді штрафу та конфіскацією в дохід держави системного блоку на базі процесора AMD ATLON із жорстким диском загальною вартістю 3 тис. гривень. Відповідно до матеріалів провадження М. притягнутий до адміністративної відповідальності за використання на двох системних блоках комп'ютерної програми «Windows XP», документи на придбання якої, а також її реєстраційний номер були відсутні.

Що є предметом вказаного правопорушення? Чи правильно суд застосував конфіскацію вказаного вище обладнання компанії?

Варіант 5

Теоретичне завдання

Охарактеризуйте порушення законодавства, що регулює виробництво, експорт, імпорт дисків для лазерних систем зчитування, експорт, імпорт обладнання чи сировини для їх виробництва (ст. 164¹³ КУпАП).

Задача № 1

Ж. у мережі Інтернет створив веб-сайт «<http://imperia-kino.com.ua>», при реєстрації домену якого вказав такі дані: прізвище та ім'я, мобільний телефон та e-mail.

У подальшому він протягом року адміністрував вказаний веб-сайт з використанням власної цифрової техніки, зокрема за допомогою: ПК «Антіон Україна», ноутбука марки «Lenovo Think Pad» і мобільного телефону «Prestigio», здійснюючи модерування і наповнення веб-сайту текстовою інформацією, що сприяло розповсюдженню вказаних аудіовізуальних творів.

Так Ж., використовуючи цей веб-сайт без дозволу правовласників, з порушенням вимог Закону України «Про авторське право і суміжні права», надав доступ користувачам мережі Інтернет для перегляду і копіювання аудіовізуальних творів, права на які належать компанії «Universal City Studios LLC», зокрема: «Теорія всього», «Два стволи», «Код доступу «Кейптуан», «Морський бій», «Нескорений», «П'ятдесят відтінків сірого», «Сьомий син», «Треш», «Форсаж 6», «Чорне море». Таким чином, цими діями були порушені права компанії «Universal City Studios LLC» на суму 982 478 гривень.

Кваліфікуйте дії Ж. Рішення обґрунтуйте.

Задача № 2

Інспектор Державної податкової інспекції Ф. склав на підставі ст. 51² КУпАП протокол щодо підприємця О., який для своєї господарської діяльності використовував власний комп'ютер і працював з власноручно зробленою копією з ліцензійної програми «Microsoft Windows 98» (що була встановлена під час купівлі комп'ютера). У протоколі Ф. зазначив, що О. при здійсненні підприємницької діяльності порушив право на об'єкт права інтелектуальної власності шляхом незаконного використання цього об'єкта названої комп'ютерної програми, чим порушив ст. 18 Закону України «Про авторське право і суміжні права», і що такі дії тягнуть адміністративну відповідальність за ст. 51² КУпАП, направивши вказані матеріали до суду.

Чи правильно кваліфіковані дії приватного підприємця О.? Рішення обґрунтуйте.

Варіант 6

Теоретичне завдання.

Надайте характеристику порушення прав на об'єкт права інтелектуальної власності (ст. 51² КУпАП).

Задача № 1

Т., не будучи суб'єктом підприємницької діяльності, без відома і згоди корпорації «Adobe Systems Incorporated» (США), а також її представника на території України – ТОВ «Адобл Системз Україна» (м. Київ), відтворив та розповсюдив комп'ютерні програми, авторські права на які належать указаній корпорації, заподіявши корпорації «Adobe Systems Incorporated» (США) шкоду у значних розмірах з таких підстав.

«Adobe Systems Incorporated» є юридичною особою, що зареєстрована і діє відповідно до законодавства штату Девелер США і є власником виключних авторських прав інтелектуальної власності на всі комп'ютерні програми, які були випущені вказаною корпорацією. Реєстрація всіх комп'ютерних програм здійснена відповідно до законодавства США про авторське право в канцелярії США з питань охорони авторських прав.

Комп'ютерні програми, країною походження яких є США і Канада, підлягають охороні в Україні згідно зі ст. 5 Бернської Конвенції про охорону літературних і художніх творів (в редакції Паризького Акту від 24.04.1971 р. зі змінами від 02.10.1979 р.), на підставі якої автори користуються в держав-учасницях цієї Конвенції такими ж правами, які надаються відповідними законами цих країн своїм громадянам. Відповідно до ч. (б) ст. 2 Бернської Конвенції охороною в усіх держав-учасницях цієї Конвенції користуються твори, перелічені в ст. 2 Бернської Конвенції, і, в тому числі, «літературні і художні твори» (ч. (1) ст.2 Бернської Конвенції).

Комп'ютерні програми охороняються в Україні як літературні твори на підставі ч. 4 ст. 433 ЦК України, ст. 18 Закону України «Про авторські права і суміжні права», ст. 4 Договору Всесвітньої організації інтелектуальної власності про авторське право. Згідно зі ст. 437 ЦК України авторське право виникає з моменту створення твору. Згідно з ч. 2 ст. 433 ЦК України твори є об'єктами авторського права без виконання будь-яких формальностей щодо них та незалежно від їх завершеності, призначення, цінності тощо, а також способу чи форми їх вираження.

Згідно з ч. 1 ст. 440 ЦК України суб'єкту авторського права належить виключне право дозволяти використання твору. Крім того, згідно зі ст. 443 ЦК України використання твору здійснюється лише за згодою автора.

Згідно зі ст. 1107 ЦК України розпорядження майновими правами інтелектуальної власності на твір здійснюється суб'єктом авторського права на підставі відповідних договорів, у тому числі ліцензії на використання твору на умовах ліцензійного договору.

Всупереч вище вказаному порядку Т. відтворював і розповсюджував комп'ютерні програми, які належать корпорації «Adobe Systems Incorporated» (США), з явними ознаками контрафактності, чим завдав збитків корпорації «Adobe Systems Incorporated» на загальну суму 15082 грн.

Проаналізуйте витяг з вироку суду та визначте кваліфікацію дій Т.

Задача № 2

Т. створив комп'ютерну програму для керування роботизованою технічною системою, що забезпечує функціонування виробничого конвеєру з виготовлення інтегральних мікросхем. Указана комп'ютерна програма відповідно до Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» була визнана винаходом, про що Т. одержав відповідний патент.

У зв'язку з тим, що права Т. на даний продукт інтелектуальної власності було порушено, і за даним фактом здійснювалося кримінальне провадження за ст. 177 КК України, його адвокат заявив клопотання щодо зміни обвинувачення порушнику – обвинуваченому Д. на підставі того, що останній також порушив авторське право Т., оскільки комп'ютерна програма є предметом злочину, передбаченого ст. 176 КК України, а відтак дії Д. повинні кваліфікуватися за сукупністю злочинів, передбачених ст. 176 і ст. 177 КК України.

Чи обґрунтоване клопотання адвоката? Відповідь аргументуйте.

Варіант 7

Теоретичне завдання

Здійсніть аналіз незаконного розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних (ст. 164⁹ КУпАП).

Задача № 1

Згідно з висновком експерта НДІ інтелектуальної власності Національної академії правових наук України слідує, що відповідно до всіх офіційних Інтернет ресурсів компанії «Microsoft», зокрема <http://windows.microsoft.com>, офіційно відомо, що з 11.01.2010 р. компанія «Microsoft» припинила продажі всіх версій комп'ютерної програми «Microsoft Office 2003» і «Microsoft Office 2007» через заборону суду продавати даний програмний продукт внаслідок патентного розгляду з відповідною компанією. Отже компанія «Microsoft» відповідно до ч. 2 ст. 22 ЦК України не могла реально одержати доходи за звичайних обставин, якби її право не було порушене (упущена вигода).

У суді сторона обвинувачення зауважила, що даний висновок експерта не слід вважати доказом, так як експертом при його складанні порушено п. п. 1.4, 4.21 Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень і Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень, затверджених наказом Міністерства юстиції України № 53/5 від 08.10.98 року.

Також прокурор послався на текст судового рішення Федерального районного суду східного району штату Техас (США), завірений переклад якого надано представником потерпілого у судовому засіданні як доказ, згідно з яким дія судової заборони щодо продажу всіх версій «Microsoft Word 2003» та «Microsoft Word 2007» розповсюджуються лише на територію США та стосується виключно програм «Microsoft Word 2003» та «Microsoft Word 2007», а не комплектів прикладних програм Microsoft Office, як це зазначено в повідомленні експерта.

У зв'язку із чим прокурор вважає, що даний висновок експерта не є

належним доказом.

Експерт на суді підтримав складений ним висновок на виконання ухвали районного суду про призначення експертизи інтелектуальної власності, а також те, що через заборону продажу компанія «Microsoft» припинила продажі всіх версій комп'ютерної програми «Microsoft Office 2003» та «Microsoft Office 2007», а тому не могла одержувати доходи на час реалізації підсудним версій «Windows 7». А отже за відсутності вказаних продуктів на ринку, їх вартість встановити неможливо.

Яким має бути рішення суду з огляду на вказані обставини провадження?

Задача № 2

Інженер-технолог Ю. державного авіабудівного підприємства, у порядку службового завдання, приймав участь у творчому колективі з розробки нової моделі безпілотного квадрокоптеру, призначеного для здійснення геодезичних, сільськогосподарських, біоресурсних та інших розвідок територій. Після успішного завершення випробувальних робіт вказаного виробу на нього був отриманий патент на винахід.

Скориставшись наявними в нього матеріалами розробки виробу, пакетом креслень з його виготовлення, а також одним із експериментальних зразків, Ю. без відповідного дозволу продав вказані матеріали приватному підприємцю В., який на власній виробничій базі став виготовляти та реалізовувати вказані квадрокоптери вартістю 50 тис. грн. кожний. Всього було виготовлено 30 виробів, з яких 15 реалізовано через торгівельну мережу.

Відповідальність Ю. Рішення обґрунтуйте.

Варіант 8

Теоретичне завдання

Розкрийте порушення умов і правил, що визначають порядок припинення порушень авторського права і (або) суміжних прав з використанням мережі Інтернет (ст. 164¹⁷ КУпАП).

Задача № 1

М., шляхом прийому зі супутника та одночасного передавання за допомогою телемережі сигналу, який несе в собі програми мовлення на м. Дніпро в повному обсязі без будь-яких змін і доповнень, з 1 січня 2015 року умисно, з корисливих мотивів з метою отримання прибутку, в порушення законодавства України, яке визначає умови розповсюдження програм мовлення, незаконно використовуючи без дозволу юридичного власника інтелектуальної власності ТОВ «Телерадіокомпанія «Україна», якій належать виключні права на телевізійні програми та передачі їх розповсюдження, в тому числі на телевізійні канали під логотипом «Футбол 1» та «Футбол 2», перебуваючи в офісі ТОВ «Горизонт», розповсюджував програми мовлення, а саме сигнали телеканалів «Футбол 1» та «Футбол 2», суміжні права на які належать ТОВ «Телерадіокомпанія «Україна», на територію м. Дніпро. Свою діяльність М. здійснював на системній та комерційній основі, включивши їх, у

супереч Закону України «Про авторське право та суміжні права», у пакет носіїв кабельного телебачення ТОВ «Горизонт» протягом року, чим заподіяв матеріальну шкоду правовласнику – ТОВ «ТРК «Україна» у вигляді вартості «договору-роялті» за зазначений період часу на загальну суму 163965,71 гривень.

Дайте кримінально-правову оцінку діям М. Відповідь обґрунтуйте.

Задача № 2

Токар інструментального цеху машинобудівного заводу К. подав для оформлення як раціоналізаторської пропозиції креслення, а також дослідний зразок різця зі спеціальною конфігурацією заточки для виготовлення деталей станків-автоматів заводу.

Начальник інструментального цеху Д. безпідставно додав у матеріали, надані К., у якості співавтора даної пропозиції свого сина Ж. – інженера конструкторського бюро даного підприємства.

Пропозиція К. була визнана раціоналізаторською, на що К. отримав відповідне свідоцтво, а також матеріальне заохочення у сумі 15 тис. грн. Встановлено, що впровадження даної пропозиції у виробництво дозволило підприємству отримати щомісяця економічний ефект у розмірі 150 тис. гривень.

Чи підлягає Д. кримінальній відповідальності?

Варіант 9

Теоретичне завдання

Надайте характеристику наведення завідомо недостовірної інформації у заявах про припинення авторського права і (або) суміжних прав, вчинених з використанням мережі Інтернет (ст. 164¹⁸ КУпАП).

Задача № 1

Протягом 2011-2014 рр. Д. за місцем мешкання, за допомогою мережі Інтернет, не маючи дозволу правовласника, розповсюджував аудіовізуальні твори, власником прав на які є компанії: «Warner Bros. Entertainment Inc.», «Columbia Pictures Industries, Inc. (Sony Pictures)», «Twentieth Century Fox Film Corporation», «Disney Enterprises, Inc.», «Universal City Studios LLLP», «Paramount Pictures Corporation», шляхом надання можливості он-лайн перегляду зазначених аудіовізуальних творів необмеженому колу осіб-користувачів зазначеного ресурсу.

Судом встановлено, що реєстратором доменного імені є Д., якому, відповідно до договору №10271 від 24.02.2011 р., ТОВ НВП «Тенет» надана IP-адреса, з якої здійснювалося розповсюдження аудіовізуальних творів.

У ході слідства у Д. був вилучений комп'ютер, на жорстких магнітних дисках якого знаходилися аудіовізуальні твори, які є власністю вищенаведених правовласників та яким належать майнові права на ці твори, що підтверджується висновком комп'ютерно-технічної експертизи.

Таким чином, Д., не маючи дозволу від власників авторського права і суміжних прав на розповсюдження аудіовізуальних творів вищевказаних компаній, незаконно, тобто не маючи відповідного дозволу правовласників (ліцензії), шляхом надання можливості вільного перегляду та копіювання, розповсюджував аудіовізуальні твори, авторські права на які належать вищезазначеним правовласникам, чим заподіяв їм матеріальний збиток на суму 711283 гривні.

Кваліфікуйте дії Д. Рішення обґрунтуйте.

Задача № 2

Л. незаконно заволодів кресленнями в електронному вигляді на всюдихід «Крот», засвідчений патентом на промисловий зразок, який на праві приватної власності належить П., та з корисливих мотивів вирішив незаконно продати креслення за 9 тис. дол. США. Реалізуючи свій умисел, Л., використовуючи електронну пошту, через мережу Інтернет надіслав лист на поштову скриньку Ч., якому запропонував придбати у нього зазначені креслення на всюдихід.

У подальшому, в приміщенні кафе, під час проведення негласної слідчої (розшукової) дії-контролю за вчиненням злочину у формі імітування обстановки злочину із використанням заздалегідь ідентифікованих (помічених) засобів, Л., використовуючи методи конспірації, продав раніше невідомому Ч. (який заздалегідь погодився прийняти участь у викритті злочинної діяльності) за надані грошові кошти в сумі 9000 доларів США (згідно з курсом НБУ це становить 234810 грн.) креслення в електронному вигляді на всюдихід, що засвідчені патентом на промисловий зразок, який на праві приватної власності належить П., чим завдав останньому матеріального збитку у розмірі 234810 гривень.

Кваліфікуйте дії Л. Рішення обґрунтуйте.

Додаток 2
до робочої програми кредитного модуля
«Публічно-правова охорона інтелектуальної власності»

**Питання до модульної контрольної роботи,
яка виконується студентами після завершення вивчення
Розділу 1**

1. Історико-правові витоки охорони прав інтелектуальної власності.
2. Перші закони з авторської та патентної діяльності в Англії та Франції.
3. Походження поняття «інтелектуальна власність» в кінці XVIII століття та особливості англо-американської і європейської систем авторського права.
4. Початок формування міжнародного права у сфері інтелектуальної власності в кінці XIX століття.
5. Розвиток патентного законодавства у другій половині XX ст. в європейських та інших розвинутих країн світу.
6. Радянська доба права інтелектуальної власності. СРСР – монополіст інтелектуального фонду націй.
7. Розбудова національної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні та її базове законодавство.
8. Налагодження Україною співробітництва зі світовою спільнотою та міжнародними організаціями у сфері інтелектуальної власності.
9. Інтелектуальна власність – стратегічний чинник конкурентоспроможності економіки, розвитку високотехнологічних галузей виробництва і досягнення високих стандартів життя в Україні.
10. Поняття публічно-правової охорони інтелектуальної власності у сучасному вимірі.
11. Конституційні гарантії забезпечення прав інтелектуальної власності в Україні.
12. Загальна характеристика чинного законодавства України з охорони прав інтелектуальної власності. Галузі публічного права у сфері охорони прав інтелектуальної власності.
13. Загальна характеристика кримінально-правових та адміністративно-правових засобів охорони прав інтелектуальної власності.
14. Міжнародні угоди у сфері охорони інтелектуальної власності та їх загальна характеристика. Охорона інтелектуальної власності в умовах глобалізації суспільства.

**Питання до модульної контрольної роботи,
яка виконується студентами після завершення вивчення
Розділу 2**

1. Проблема визначення місця кримінально-правових норм з охорони прав інтелектуальної власності в системі Особливої частини КК України.
2. Порушення авторського права і суміжних прав (ст. 176 КК України). Суспільна небезпека злочину та предмет злочину.

3. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки порушення авторського права і суміжних прав (ст. 176 КК України). Бланкетність диспозиції норми та її конвенційність.

4. Суспільно небезпечні наслідки порушення авторського права і суміжних прав (ст. 176 КК України), їх вид та розмір. Дискусійні питання щодо визначення розміру шкоди.

5. Кваліфікуючі (ч. 2 ст. 176 КК) та особливо кваліфікуючі ознаки (ч. 3 ст. 176 КК України) порушення авторського права і суміжних прав.

6. Відмежування даного складу злочину (ч. 1 ст. 176 КК) від проступку (ст. 51-2 КУпАП) та його співвідношення з діянням, передбаченим ст. 216 КК України.

7. Незаконне використання винаходу, корисної моделі, промислового зразка, топографії інтегральної мікросхеми, сорту рослин, раціоналізаторської пропозиції (ст. 177 КК України).

8. Незаконність дій як обов'язкова ознака об'єктивної сторони складів злочинів, передбачених ч. 1 ст. 177 КК. Бланкетність диспозиції норми. Конвенційна, законодавча і нормативна бази кваліфікації даних злочинів.

9. Відмежування складу злочину, передбаченого ст. 177 КК України, від правопорушень, що кваліфікуються за ст. 51-2 КУпАП.

10. Кримінально-правова характеристика незаконного обігу дисків для лазерних систем зчитування, матриць, обладнання та сировини для їх виробництва (ст. 203-1 КК України).

11. Кримінально-правова характеристика незаконного використання знака для товарів і послуг, фірмового найменування, кваліфікованого зазначення походження товару (ст. 229 КК України).

12. Кримінально-правова характеристика злочинів, пов'язаних з посяганням на комерційну та банківську таємниці (ст. ст. 231, 232 КК України).

**Питання до модульної контрольної роботи,
яка виконується студентами після завершення вивчення
Розділу 3**

1. Адміністративна відповідальність як публічно-правовий засіб охорони об'єктів інтелектуальної власності та законодавча база.

2. Об'єкти адміністративно-правового захисту авторських прав (ст. 51-2 КУпАП) та їх характеристика.

3. Адміністративна відповідальність у сфері авторського права, пов'язана з порушенням порядку демонстрування і розповсюдження фільмів (ст. 164-6 КУпАП).

4. Незаконне розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних (ст. 164-9 КУпАП).

5. Порушення законодавства, що регулює виробництво, експорт, імпорт дисків для лазерних систем зчитування, експорт, імпорт обладнання чи сировини для їх виробництва (ст. 164-13 КУпАП).

6. Потерпілий як обов'язкова ознака вказаних правопорушень. Порядок встановлення суб'єкта права інтелектуальної власності. Експертиза встановлення контрафактних продуктів.

7. Вид і розмір матеріальної шкоди, що тягне адміністративну відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності.

8. Адміністративно-правова охорона прав інтелектуальної власності у мережі Інтернет.

9. Питання відстеження об'єкта прав інтелектуальної власності у мережі Інтернет. Пошук механізмів захисту прав інтелектуальної власності у цій сфері

10. Проблема плагіату у мережі Інтернет.

11. Правові прогалини у сфері використання Інтернету. Необхідність законодавчого вдосконалення охорони прав інтелектуальної власності в мережі Інтернет.

12. Поняття порушення умов і правил, що визначають порядок припинення порушень авторського права і (або) суміжних прав з використанням мережі Інтернет (ст. 164-17 КУпАП) та склад цього правопорушення.

13. Поняття наведення завідомо недостовірної інформації у заявах про припинення авторського права і (або) суміжних прав, вчинених з використанням мережі Інтернет (ст. 164-18 КУпАП).

Додаток 3
до робочої програми кредитного модуля
«Публічно-правова охорона інтелектуальної власності»

ПОЛОЖЕННЯ
про рейтингову систему оцінки успішності студентів
з кредитного модуля «Публічно-правова охорона інтелектуальної
власності» для спеціальності 081 «Право» факультету соціології і права

Розподіл навчального часу за видами занять і завдань з дисципліни згідно з робочим навчальним планом.

Семестр	Навчальний час		Розподіл навчальних годин			Контрольні заходи		
	Кредити	Академ. години	Лекції	Семінари	СРС	МКР	Реферат	Семестр. атестація
1	4	120	18	18	84	1	-	залік

Рейтинг студента з кредитного модуля «Публічно-правова охорона інтелектуальної власності» складається з балів, що отримуються за:

- 1) активну участь у 7-ми семінарських заняттях;
- 2) виконання модульної контрольної роботи (МКР), що складається з трьох частин (двогодинна МКР поділена на три 30-хвилинні контрольні роботи);
- 3) виконання шести експрес-контрольних робіт.

Система рейтингових (вагових) балів

1. Семінарське заняття:

Ваговий бал – 7 ($r_c = 7$). Максимальна кількість балів за сім відповідей на семінарських заняттях дорівнює 49 балам.

Критерії оцінювання відповідей:

- творче розкриття одного з питань, вільне володіння матеріалом – 7 балів;
- глибоке розкриття одного з питань дискусії – 6 балів;
- активна участь у роботі семінару – 5 балів.

2. Модульна контрольна робота:

Ваговий бал – 11 ($r_{мкр} = 11$). Максимальна кількість балів за три контрольні роботи дорівнює 33 балам.

Виконання МКР полягає у вирішенні блоку тестів із 20 контрольних запитань.

Критерії оцінювання:

- 20 правильних відповідей – 11 балів;
- 19-18 правильних відповідей – 10 балів;
- 17-16 правильних відповідей – 9 балів;
- 15-14 правильних відповідей – 8 балів;

- 13 і менше правильних відповідей – 0 балів.

3. Експрес-контроль:

Ваговий бал – 3 ($r_{ек} = 3$). Максимальна кількість балів за шість експрес-контрольних робіт дорівнює 18 балам.

Експрес-контроль проводиться шляхом вирішення блоків тестів із 10 контрольних запитань.

Критерії оцінювання:

- 10 правильних відповідей – 3 бали;
- 9-8 правильних відповідей – 2 бал;
- 7 правильних відповідей – 1 бал;
- 6 і менше правильних відповідей – 0 балів.

Заохочувальні бали (r_s) нараховуються за:

- повідомлення на семінарському занятті за результатами опрацювання додаткової відповідної літератури – 2 бали;
- участь у факультетській або університетській олімпіаді – 3 бали;
- написання опублікованих тез на наукових конференціях, семінарах, симпозіумах та круглих столах – до 10 балів;
- підготовка рефератів та оглядів наукових праць – до 10 балів.

Одному або двом кращим студентам на кожному семінарському занятті можуть додаватися 1-2 заохочувальних бали.

Викладач може в кінці семестру додати до рейтингу 1-2 бали за надзвичайну активність, за повний конспект лекцій, за 100 % відвідування тощо.

Сума заохочувальних балів не має перевищувати 0,1 R.

Умови проведення проміжної атестації:

Атестація з кредитного модуля проводиться шляхом визначення поточного рейтингу студента на час атестації.

Умовою позитивної атестації є значення поточного рейтингу студента не менше, ніж 50 % від максимально можливого на час атестації. В іншому випадку студент вважається не атестованим.

Для отримання позитивного результату з першої проміжної атестації (8 тиждень) студент має отримати не менше, ніж 20 балів (за умови, якщо на початок 8 тижня згідно з календарним планом контрольних заходів “ідеальний” студент має отримати 41 бал).

Для отримання позитивного результату з другої проміжної атестації (14 тиждень) студент має отримати не менше, ніж 36 балів (за умови, якщо на початок 14 тижня згідно з календарним планом контрольних заходів “ідеальний” студент має отримати 72 бали).

Проведення заліку:

Рейтинг студента формується як сума всіх вагових балів, а також заохочувальних балів.

$$R = r_c + r_{мкр} + r_{ек} + r_s = 100$$

Необхідною умовою допуску до заліку є рейтинг не менше 30 балів, а також позитивні оцінки з виконання модульних контрольних робіт.

Для отримання заліку з кредитного модуля «автоматом» потрібно мати рейтинг не менше 60 балів.

Студенти, які наприкінці семестру мають рейтинг менше 60 балів, а також ті, хто хоче підвищити оцінку, виконують залікову контрольну роботу. Попередній рейтинг студента з дисципліни скасовується і він отримує оцінку з урахуванням результатів залікової контрольної роботи.

Завдання контрольної роботи складається з письмової відповіді на одне теоретичне запитання і вирішення блоку тестів із 30 контрольних запитань.

Критерії оцінювання:

Теоретичне запитання оцінюється у 30 балів.

Система оцінювання теоретичного запитання:

- повна відповідь (не менше 90 % потрібної інформації) – 30-28 балів;
- достатньо повна відповідь (не менше 75 % потрібної інформації або незначні неточності) – 27-23 бали;
- неповна відповідь (не менше 60 % потрібної інформації та деякі помилки) – 22-18 балів;
- незадовільна відповідь – 0 балів.

Блок тестів із 30 контрольних запитань оцінюється у 70 балів.

Система оцінювання вирішення тестових завдань:

- 30 правильних відповідей – 70 балів;
- 29-27 правильних відповідей – 65 балів;
- 26-24 правильних відповідей – 55 балів;
- 23-21 правильних відповідей – 42 бали;
- 20 і менше правильних відповідей – 0 балів.

Підсумкова оцінка за залік складається із суми балів за виконання всіх завдань.

Переведення значення рейтингових оцінок до залікової оцінки здійснюється відповідно до таблиці:

Бали: Автомат: семінарські заняття + МКР + експрес-контроль або Залік: Залікова контрольна робота	Оцінка
95 – 100	Відмінно
85 – 94	Дуже добре
75 – 84	Добре
65 – 74	Задовільно
60 – 64	Достатньо
Менш ніж 60	Незадовільно
Невиконання умов допуску до семестрового контролю	Не допущено

Склав: професор Володимир МИСЛИВИЙ _____
(підпис)

Ухвалено на засіданні кафедри публічного права

Протокол № _____ від «_____» _____ 2020 р.

В. о. завідувача кафедри _____ Дарія МАРІЦ
(підпис)